Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

HÃY DÙNG SỮA HIỆU
SUCRÉ CONC. NESTLÉ

Mỗi số 0$07

Đuốc nhà nam

Năm thứ ba — № 713
Chủ-nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG
BÁO-QUÁN: 72 Legrandière; Dây nói số 6.96 — TOÀ SOẠN: 5 à 7, Rue de Reims; Dây nói số 5.58
Quản-lý: NGUYỄN-VĂN-SÂM
Thứ ba 20 Septembre 1932

A.546

TRANG BỊNG TANG
Bông cườm annam làm
Bán rẻ hơn các nơi
ĐỨC-LỢI
105-109, rue d'Espagne
Saigon, Kế dinh Xã-tây

HOÀNG-ĐẾ BẢO-ĐẠI VỀ NƯỚC CẦM QUYỀN RỒI ĐÓ

CHÁNH-THỂ NƯỚC NAM SẼ THAY ĐỔI RA SAO ?

Để quyền rộng cho vua ra thế nào? Bao giờ có Hiến-pháp? v. v... Ta nên nghe quan Toàn-quyền Pasquier tỏ bày ý-kiến của nước Pháp về các vấn-đề quan-hệ ấy

Trước khi Hoàng-đế Bảo-đại ta chưa hồi-loan, có nhiều lần chánh phủ Bảo-hộ do lời nói trịnh trọng của quan Toàn-quyền Pasquier, đã từng tuyên-bố cho dân Trung, Bắc-kỳ biết rằng: Để khi Hoàng-thượng về nước thì Bảo-hộ sẽ trao lại đại-quyền cho ngài và nước Nam sẽ được thấy nhiều việc cải-cách về chánh trị v..v..

Về phần nhơn-dân, bấy lâu vẫn đinh ninh hy-vọng sau khi Hoàng-thượng hồi loan dân sẽ có Hiến-pháp ban-hành, sẽ được rộng quyền kia lợi nọ.

Bây giờ Hoàng-đế đã về nước bỉnh-chánh rồi, chánh-thể của nước Nam sẽ sửa đổi rộng rãi ra thế nào, hy-vọng của nhơn-dân sẽ được mỹ-mãn ra sao, chắc ai để tâm đến việc nước, cũng đều muốn biết. Một nhà làm báo tây là M. Henri Le Grauclaude, mới đây có phỏng-vấn quan Toàn-quyền Pasquier ở Huế, ngài có nói nhiều lời quan-hệ về các vấn-đề trên đây. Những lời của ngài nói ra, tức là bày tỏ ý-kiến của nước Pháp đối với nước Nam, bởi vậy tôi muốn trích những chỗ trọng-yếu mà dịch y ra đây, để các bạn lưu-tâm đến quốc-sự được biết.

■ ■ ■

Điều-ước năm 1884 ?

Nhơn có cái dư-luận tưởng rằng chánh phủ Bảo-hộ sẽ trao hết quyền chánh lại cho đức vua nước Nam, theo như điều-ước hai nước Pháp Nam đã ký với nhau năm 1884, nên bây giờ quan Toàn-quyền Pasquier giải tỏ trước hết về chỗ đó như vầy:

— Trở về điều-ước năm 1884 chăng? Không biết người ta hiểu cái điều-ước ấy ra sao mà lại muốn vậy. Sự thiệt xưa rày người ta có làm sai cái tinh-thần của tờ điều-ước ấy bao giờ ở đâu. Song nó cũng giống như hết thảy các cái điều-ước khác, lúc làm ra là một cái hình-thức gọn gàng, sắp đặt cả toàn thể của những vấn-đề quan-hệ, rồi sau phải đem nguyên-văn mà giải-thích ra thành những đề-mục, để thi-hành điều-ước mới được.

« Do đó mà từ khi điều-ước ấy ký tên rồi trở về sau, có nhiều chỉ-dụ khác của nhà vua phụ vào. Người ta trách sao cho ít nhiều cái chỉ-dụ phát ra sau điều-ước lâu quá? Trách vậy là quên lửng đi rằng trước khi tới lúc thi-hành điều-ước, nhà nước Bảo-hộ đã mất bao nhiêu năm lo giẹp yên trong xứ, trừ cuộc xướng-loạn nổi lên chống với quyền nhà vua; chính những lúc đó, hoàng-đế và triều-đình xét tình thế của phải trao toàn-quyền cho nhà nước Bảo-hộ sắp đặt mọi việc, nên chi mới có những chỉ-dụ kia ra, vậy là phải thôi lắm. Sau hết, luôn mấy trào vua đều là ấu-chúa kế tiếp lên trị vì, thế tất Bảo-hộ phải thế quyền nhà vua, làm các công-việc cần-kíp.

« Nay muốn bỏ hết những cái chỉ-dụ ấy đi, rồi lấy những chỉ-dụ khác thế vô, để cho có vẻ thiệt đúng với nguyên văn của điều-ước ban đầu định cuộc Bảo-hộ, thì hình như là việc không thể nào làm được. Sự không thể làm được đó chẳng phải là tại bây giờ các ngạch quan-lại của ta đã sắp đặt kỹ rồi; nếu có thay đổi, thì bất quá nhà nước chỉ đổi khác lịch dạy cho các viên-chức cai-trị, chớ có khó gì đâu, vì các viên-chức vẫn lấy sự kỹ-luật làm khuôn phép mà. Nhưng thay đổi khó là bởi bấy lâu dân-chúng đã quen cách cai-trị của Bảo-hộ đi rồi. Vậy thì cái người ta đã được vui lòng ở dưới quyền bảo-lãnh về tinh-thần của nước Pháp, và những kẻ được hưởng-thọ đều lấy làm quý hoá dễ chịu, nay nước Pháp không thể nào gạch một nét bút, mà lấy cái đó lại cho đành.

■ ■ ■

Ở Bắc-kỳ, cũng không thể đặt Kinh-lược lại được

« Dẫu người ta nói sao mặc lòng, sự đó ở Trung-kỳ vẫn thiệt như thế; mà ở Bắc-kỳ còn thiệt hơn nữa. Hồi xứ Bắc-kỳ còn có quan kinh-lược, tuy là quan của Triều-đình Huế, nhưng đối với Triều-đình Huế, thì xứ Bắc-kỳ vẫn hưởng được cái quyền địa-phương tự-trị. Khi quan Toàn-quyền Paul Doumer xin bãi được cái ngôi Phó-vương (vice-roi, tức là kinh-lược) ấy đi, thì nhơn-dân Bắc-kỳ đều cho rằng ngài xét thấu những chỗ quá-lạm của quyền quan Aanam mà bãi kinh-lược đi là phải lắm. Người ta nói đến cái danh-hiệu kinh-lược, vẫn cho là nó đồng-nghĩa với chữ áp-chế. Nay nếu lập lại chức Kinh-lược ở Bắc-kỳ như xưa, tất là dân lấy làm lo sợ, rồi có lẽ sanh ra những chuyện phiến-loạn như tôi đã từng thấy nhiều lần trong 34 năm tôi ở Đông-dương.

(Còn tiếp)

Chết 10 ngàn con dê vì một trăm tập thi

Theo tin của sở thông-tin « Thế giới Tân-văn » thì hiện nay ở Paris có một nhà in đương in tập thi *Odyssée* của Homère tiên sanh là bực thi-sĩ đại-danh của nước Hy-lạp thuở xưa. (Trong những bài «Phép làm văn» mà bổn báo đương đăng, thường nói đến tập *Odyssée* của ông Homère luôn, chắc độc-giả đã rõ).

Nhà in tính in tập thi ấy ra 100 bộ, mỗi bộ 4 quyển; bìa sách làm bằng thứ da dê thiệt, chế thành như giấy. Vì đó mà in cuốn thứ nhứt, người ta đã phải giết 10 ngàn con dê để lấy da làm bìa sách. Hai cuốn thứ 2 và thứ 3 sẽ phải giết 10 ngàn con dê khác lấy da nữa.

Muốn cho thứ giấy da dê đó, chỗ dày chỗ mỏng đều nhau cho đẹp, nên chi người nuôi một lứa dê bằng nhau, rồi giết cùng một năm, thì da mới tốt. Số 10 ngàn con dê, cần dùng làm bìa cho cuốn thứ 3 và thứ 4, thì sang năm người ta sẽ giết.

Tính ra tiền dê và công in 100 bộ thi-tập Homère, tới 3 triệu quan, ghê thay! Bìa sách đã làm bằng da dê thiệt trắng tinh, còn lưng sách thì dùng vàng đỏ thiệt cũng là bạch-kim mài cho thiệt mỏng để làm chữ mà dính vào lưng sách. Bộ thi hay cho nên người ta sửa soạn cho nó một cách quý giá lạ đời như thế.

Chuyện Thị phi..

Ta nên chiêu khách

Bữa trước, trong báo nầy đã có đăng bài nói nước Đức đang lo thi-hành cái « *chánh-sách phong-cảnh* ».

Kể ra, nước nào trong thế-giới ngày nay, cũng lo thi-hành chánh-sách ấy cả vì nó làm lợi cho dân cho nước khá lắm.

« *Chánh-sách Phong-cảnh* », cũng như tiếng langsa « *Tourisme* », tức là những việc lo sửa sang các chốn danh-sơn thắng-cảnh, các nơi cổ-viện bảo-tàng; lo mở mang những hàng quán cho sang, xe cộ cho tốt; lo quảng-cáo và cổ-động cho người các nước biết trong nước mình có những chỗ tốt đẹp gì, để mời họ tới du-lịch. Họ tới, tự-nhiên phải ăn, phải ở, phải đi, phải xem xét chỗ lạ nầy cuộc vui kia, phải mua sắm đồ vật cần dùng, hay là các đồ mỹ-thuật của mình; vậy là có lợi cho dân mình, nước mình đó. Nói cho quá lố mà nghe, nước nào có khách du-lịch tới, thì đám con phấn sanh-nhai cũng kiếm ăn được nữa, vì cái thứ có tiền đi chơi xa, vẫn có cái tánh ưa nếm của lạ.

Bởi cái « *chánh-sách phong-cảnh* » có nhiều mối lợi như thế, cho nên chẳng nước nào là không lo. Hoặc làm sách vở ca tụng, hoặc giấn cáo-bạch khoe khoang, họ không để sót một cách gì mà không cổ-động, để cho khách phương xa biết họ có những thú vui cảnh đẹp gì, phải động lòng háo-kỳ và hứng chí du-lịch mà tới. Có nước phái người đi các nước để cổ-động chiêu hàng nữa. Tỷ như nước Pháp, mấy năm trước có phái ông nghị-viên Gérard người ta kêu là « quan thượng Du-lịch » (*ministre du Tourisme*), đi khắp Âu-Mỹ và tới phương Đông, làm quảng-cáo cho phong-cảnh và sản-vật của nước Pháp.

Cái chánh sách gì không biết, chớ cái *chánh sách phong-cảnh*, tôi tưởng xứ mình nên làm và nên lo lắm.

Sự thiệt, lâu nay ta cũng lo làm chánh-sách ấy, chớ chẳng phải không. Bởi vậy mới có các sở Du-lịch mở ra ở Saigon và nhiều nơi, lại cũng giấn giấy in sách cổ động lung tung, không thiếu cách gì cả. Nhưng tiếc thay! Không hiểu vì sao bằng năm số người ngoại quốc chịu để chơn ghé mắt tới xứ mình ít quá. Mấy năm trước mỗi năm còn được một vài ngàn người tới du-lịch; qua hai năm nay thấy vắng teo. Phải chi họ tới đông, thì chẳng những mấy nhà hàng được nhờ, mà xe hơi xe kéo cũng khá.

Có người cho là tại xứ mình ít phong-cảnh đẹp. Ngẫm đi dạy lại, bất quá có vài ba chỗ như vịnh Hạ-long, như chùa Đế-thiên mà thôi, lại thêm hàng quán xe cộ không được sang trọng như ý họ muốn, thành ra họ ít ham lại chớ gì?

Tôi cũng nghĩ vậy, nhưng tôi lại tin rằng bởi mình không biết cổ-động. Nếu mình không nhiều phong-cảnh, thì mình chưng những cái thú vui của mình ra, mà họ không có và đang ham, tự-nhiên là họ ùn ùn kéo tới, chớ có khó gì đâu.

TÒA KIỂM DUYỆT BỎ

NAM-CHUC

Hai xứ ở Nam Mỹ lại đình-chiến

Họ chỉ giành nhau một miếng đất hoang

Hai xứ Bolivie và Paraguay đánh nhau mấy bữa trước quanh đồn Baqueron đó, nay họ lại đình chiến.

Chánh-phủ Paraguay nhận tờ giải hoà của Mỹ-châu liên bang, chịu rút binh cách mặt trận 60 cây số, mà giao Bolivie trong 15 ngày cũng phải rút hết quân y như mình vậy.

Đầu nầy chánh-phủ Bolivie cũng nhận tờ giải-hoà mà ngưng cuộc đổ máu.

Có điều nói không rút binh về giẹp khí giới được, chớ chừng nào tình hình yên ổn sẽ hay. Vì lại hễ hai bên sau khi tuyên bố đình chiến thì phải nhớ lời và nếu có thể được thì làm giao kèo với nhau cho chắc.

Vấn đề hai xứ ở Nam Mỹ xung đột nhau đây có như vấn đề Nhựt Hoa ở Thượng hải vừa rồi. Chỉ có điều khác là Nhựt Hoa giành nhau Mãn châu là đất phồn thạnh giàu có, còn hai nước ở Nam Mỹ chỉ giành nhau đất Chaco là khu đất sình lầy hoang phế mà thôi.

Thánh Gandhi đã sửa soạn nhịn ăn

Thánh Gandhi vẫn nhứt định nhịn đói tới chết, nếu thánh không được mãn ý, theo lời thánh đã yêu cầu cho hạng dân cùng khổ. Coi trong điển-tín của thánh gởi cho ông nghị-trưởng ban hội-đồng ở Karachi, có câu: «Nếu trời muốn vậy, thì dầu cho tôi nhịn đói Trời cũng giữ sự sống cho tôi » thì đủ biết thánh quyết không thay đổi lời nói.

Thánh Gandhi

Người ta đang lo hội-thương nầy nọ, để cứu thánh. Dân Ấn đều báo rằng ngài chặc dạ lắm, không khi nào chịu giao-ước điều gì với chánh-phủ Hồng mao, để được ra khám đâu, ngài muốn ra khám mà được tự-do hoàn-toàn thì ngài mới chịu. Hiện nay chánh-phủ Hồng-mao để cho thánh được thong thả trong khám Yerroda, để tiếp rước các đại-biểu Ấn, có tìm phương giải-quyết vấn đề kia, và mong cho thánh khỏi cuộc nhịn ăn.

Theo tin ở Poona thì đã mấy tuần nay thánh sửa soạn cuộc nhịn ăn, bằng ngày thánh ăn rau, trái cây và uống sữa ít hơn mọi khi. Đến việc tập thể dục, thánh cũng bỏ, cốt để giữ chí cương quyết.

Dân Ấn có phái đoàn đại biểu vào khám thăm ngài, nhưng gặp phải « *ngày tịnh* » (journée de silence) nên thánh không tiếp.

Một tin mừng

TỪ NAY TRE THUẾ KHỎI PHẢI NGỒI TÙ

Bấy lâu nay, nhơn-dân Nam-kỳ ta vẫn than phiền về cái « *chế độ bắt giam những người đóng thuế trễ* », do theo chỉ dụ ngày 6 Janvier 1903 Hội-đồng Quản-hạt ta cũng đã nhiều lần kêu nài với chánh-phủ về việc ấy.

Như kỳ nhóm năm rồi độc-giả có lẽ không quên, nhơn có việc ở tỉnh Soctrang, một vị điền chủ trễ thuế bị giam mấy ngày, nên các ông nghị-viên Quản-hạt ta đã đem việc ấy ra làm một vấn-đề tranh biện ở giữa Hội-đồng Quản-hạt và yêu cầu nước Pháp bỏ cái chế-độ để riêng đãi người bổn xứ (*régime de l'indigénat*) đó đi.

Lúc quan Thượng-thơ thuộc-địa Reynaud qua đây, trong tập Dân-nguyện trình cho ngài, cũng có khoản kêu nài bỏ cái chế độ ấy.

Nay thấy tờ *Quan báo* bên Pháp có đăng chỉ-dụ sửa đổi cái đạo luật 6 Janvier 1903 ấy, tức là bỏ bãi cái chế-độ đãi riêng người bổn xứ kia đi vậy.

Vậy từ nay, những người An nam nào, hay là người Á-đông đóng thuế ở đây, dầu không có nhập tịch dân tây, mà trễ thuế, đều khỏi bị giam như trước nữa.

Đây là cái tin của A.R.I.P. báo trước cho biết, còn chờ quan thượng Sarraut tư cái chỉ dụ ấy qua, đăng vào *Quan báo* Đông dương để thi-hành mà thôi.

Ấy là một việc cải cách ta nên mừng vậy.

Việc tiễu-trừ cọng-sản trong xứ Nam-kỳ

(Lược thuật theo bài diễn văn khai mạc Hội-đồng Quản-hạt của quan Thống đốc Eutrope)

Chiều bữa 16 Septembre, Hội-đồng Quản-hạt khai hội thường-niên, quan Thống-đốc Nam-kỳ có đọc một bài diễn-văn rất dài, bày tỏ tình hình chánh trị và kinh-tế của xứ Nam-kỳ. Chúng tôi tưởng nên lược thuật những khoản cốt yếu ra đây cho độc giả biết.

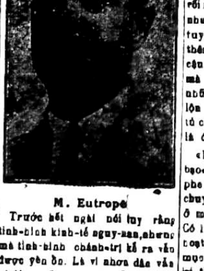

M. Eutrope

Trước hết ngài nói tuy rằng tình-hình kinh-tế nguy-nan, nhưng mà tình-hình chánh-trị kể ra vẫn được yên ổn. Là vì nhơn dân vẫn có lòng trấn tịnh và thẳng ngay. Xem như các tiểu-nghiệp-chủ vẫn lòng làm ăn và lo đóng thuế nhà nước, lo trả các món nợ nho nhỏ đúng kỳ, chớ không trễ nải, như vậy là biết dân tình được yên. Chánh-phủ cám ơn nhơn dân và xin nhơn-dân vững dạ về cái tình chiếu cố thân yêu của nhà nước luôn luôn. Tình chiếu cố ấy, nhà nước đã bày tỏ ra những việc cho vay tiền làm mùa, cho triển kỳ đóng thuế v. v... Rồi ngài nói về việc tiễu-trừ cọng-sản như vầy:

« Tuy là kể toàn-thể thì nhơn-dân vẫn nghịch với những kẻ xướng loạn, nhưng không phải vậy là cuộc tuyên-truyền tai hại, đã gây nên lắm cuộc rối ren lớn ở Nam-kỳ ba năm nay, đã giứt đi đâu. Bọn cọng-sản không làm rối ren hoạt-động được như trước, nhưng vẫn hoạt-động ngầm. Cuộc tuyên-truyền của chúng được thêm dễ dàng, phần là tại có mấy cậu thanh-niên làm rộn bên Pháp mà bị đuổi về xứ, phần là có những kẻ dính líu vào các việc lộn xộn năm 1930, nhưng chỉ bị tù chút đỉnh rồi được thả ra, hay là được vô can.

«Người ta lại bắt gặp những kẻ bạo-động đó làm đầu những phe đảng có tổ chức tân hồi, chuyên nghề giết người cướp của ở miền xa xuôi trong lục tỉnh. Có lúc người ta nghĩ rằng cuộc hoạt động của chúng tách qua mục đích khác, nhưng đó xét kỹ lại, thì té ra chúng có mục-đích kiếm tiền để tuyên truyền cọng-sản.

« Tuy vậy, đó cũng là cái sự thiệt đáng mừng, vì nó bày tỏ

(Coi qua trương sáu)

MỘT VẤN-ĐỀ NÊN BIẾT

THÁI-BÌNH-DƯƠNG BẤT BÌNH!

III

Tóm lại mà bàn, các phương lược đối-phó với cuộc chiến-tranh của nước mình ngày nay, thử bỏ con toán mà toán coi, còn có kế gì hay hơn là kế « tốc chiến » nữa. Đó là dùng cái chước « *sét đánh không kịp bưng tai,* » một trận đánh mà chiếm lấy những nơi yếu-địa của quân giặc dầu cũng chưa giết chết họ được ngay, nhưng ta cầm được phần lợi vào trong tay ta đã.

Cũng như việc Mãn-châu vừa rồi, quân ta cũng dùng cái lối gió cuốn mây bay mà phá quân Tàu và chiếm lấy những chốn trọng yếu ở phía Cát-lâm, Liêu-đông, để đè ẹp cái sức mạnh của quân Tàu xuống. Nếu ta dằng dai lâu ngày, thời quân giặc tất dùng cái phương lược «cửu chiến» (*đánh lâu*) cho trễ nầy quân khí của ta, cho hao tổn tài lực của ta, thì ta cũng khó lòng mà thắng được. Tôi đoán chắc rằng trong cuộc chiến-tranh ở Thái bình-dương sau nầy, nước Mỹ tất dùng đến cái chánh-sách đó.

Cái tánh-chất phát sanh, biến hóa trong cuộc Thái bình dương chiến tranh sau nầy

Từ ngày có hội Vạn-quốc thành lập tới nay, đã làm cái chí cự ngăn đón sự chiến tranh; mà cái điều ước « *Phi-chiến* » cũng bởi đó mà xuất hiện. Nhưng dầu vậy mặc lòng, cuộc thế giới đại-chiến thứ hai nầy cũng không thể nào tránh khỏi. Đó là cái binh-thế nó đã một biến đi rồi, những người yêu mến hòa-bình ở trong thế giới nầy, ai cũng công nhận thế cả. Chỉ có phe vỏ-nhơn ta là chưa từng xét tới những điều-ước của Vạn-quốc và cái tinh-thần của tờ điều ước « *Phi-chiến* » ra sao, cho nên phe vỏ-nhơn cứ thẳng tay làm theo ý muốn của mình, tự cho là tài-giỏi.

Từ khi xảy ra cuộc biến ở Mãn-châu tới nay, binh-thế thiên hạ nó biến đổi mỗi ngày mỗi khác; đó cũng là một bài học mới cho những đám vỏ-nhơn ta mà đầu óc còn mờ tối! Cái binh-thế chiến-tranh nó đã biến-đổi đi rồi, thời cái ảo-tưởng của nhà quân lâu rày nó cũng tiêu tan đi hết.

Ta sẽ đem con mắt mà quan-sát đại-thế của thế giới ngày nay, thời-cuộc Thái-bình-dương chiến tranh sau nầy nó biến sanh ra có bốn điều:

1° Trong khi chiến-tranh ở Thái-bình-dương, nếu nước mình lợi-dụng hội Vạn-quốc để chống với nước Mỹ... Có lẽ, nước Anh cũng coi hội Vạn-quốc làm hệ trọng, không dám giúp sức cho giặc. Vậy thời cái chánh-sách cối ngoại ấy đã không ăn thua gì rồi.

2° Vì cái vấn-đề Mông, Mãn nầy, mà phát sanh ra cuộc chiến tranh Thái-bình-dương ở Viễn-đông. Nước Nhựt phải đối địch với một phương diện Tàu, hay là cả phương diện Nga nữa. Bất luận nước Mỹ, hay những nước nào ở trong hội Vạn-quốc thấy đều giữ tiếng, ai còn muốn dính vào cái cuộc nguy hiểm ấy làm chi.

3° — Trong những điều-ước Vạn-quốc, và điều ước « *phi-chiến* » ngoài cái quyền tự vệ (tự giữ mình) ra; thì đã có những điều-ước kia khác, cấm chỉ việc chiến tranh. Hiện nay quân ta hành động ở Mãn-châu, thật là kế tự-vệ; thế mà các nước đồng-minh đều sanh lòng ghen ghét, cứ đổ riết cho Nhựt-bổn là hoành hành chiếm cứ đất nước của Tàu. Vì thế mà ta ở trong hội Vạn-quốc có nhiều điều bất lợi. Vậy thì trong cuộc tương lai chiến tranh sau nầy, ta đều định sẵng cái chủ-nghĩa « đánh mau » và « giứt mau » là cái chủ-nghĩa hành-động, như gió cuốn mây bay, mà chiếm lấy những nơi hiểm-yếu của nước giặc, để làm cái phên che cho mình, nhưng mà nếu ta còn sợ sanh hiềm thù với thế-giới, thời quyết ta không nên làm cái đạo nguy-hiểm ấy.

Cái vấn đề bảo-hộ lợi quyền ở Mông, Mãn, hết thảy quốc dân ta lâu nay, ai cũng trông cậy vào đám võ-nhơn, làm bức thành che cho mình. Nhưng từ đây về sau, cái bức thành đó chưa chắc đã hoàn toàn. Nếu cái thành đó mà không đứng vững, thì nước Nhựt-bổn chưa dễ đã ngồi yên. Vấn đề Mông, Mãn sau nầy, nếu vạn nhứt mà Trung, Nhựt hai nước trực tiếp với nhau, kiếm cách hòa giải đi được, cho khỏi sanh ra những nỗi bất bình, mọi điều rắc rối, như thế còn gì hay hơn nữa. Được vậy thì bốn điều vừa nói ở trên kia, cũng hóa ra lời bàn suông nói hão, không đủ lo nữa.

Trái lại, nếu chuyện Mông, Mãn rắc rối, cứ kéo dài ra hoài, mà không biết xếp đặt điều đình cho

(Coi qua trương sáu)

Thủ-tướng Herriot nói mỗi phút đồng hồ 180 tiếng

Ở nước Pháp, làm nghị-viên và làm tổng-trưởng cần phải có tài ngôn-ngữ cho lanh và ứng-đối cho mau mới được. Bởi vậy ta thấy trong các nhà làm chánh-trị bên Pháp phần nhiều là hùng biện và có khẩu tài cả.

Mới đây, thấy có một tờ báo tây đăng tin rằng hết thảy các ông nghị-viên ở nước Pháp, chỉ có M. de Monzie là nói mau hơn hết, mỗi phút ông nói được 200 chữ. Kế M. de Monzie thì tới MM. Herriot 180 chữ, Tardieu 175 chữ, Laval 155 chữ v.v...

Giải Hai Chi đi Nam-vang

Hai Chi là anh Ba Tình, đầu đảng bọn cướp đánh xe chở thơ từ Nam-vang đi Kompongcham, đã bị bắt cả bọn, chắc độc-giả còn nhớ.

Bấy lâu nhốt ở khám Saigon. Mới đây có tin cho hay rằng người ta đã giải và cùng 8 người đồng lõa về tòa Nam-vang xử những việc chúng cướp bóc ở xứ địa Cao-mên. Khi tòa Nam-vang xử xong thì giải trả cả 9 mạng ấy trở về Saigon, hầu ra trước mặt tòa Đại Hình xử lần nữa, về những tội của chúng quan-hệ ở trong xứ Nam-kỳ.

May, thiếu chút nữa Bắc-kỳ lại bị bão

Thấy tin của đài Thiên-văn ở Phú-liên báo cho biết rằng bữa chúa nhựt 18 Septembre rồi, vào lúc 8 giờ 40 phút ban mai, luồng bão đi gần Moncay (Backy)

Nhưng cũng bữa ấy, vào 1 giờ 3 phút ban trưa, thì sở nầy cho hay rằng luồng gió bão kia đã đi dang ra xa và Moncay khỏi phải việc gì. Thế là may cho Bắc-kỳ ta đã khỏi bị bão đó.

Một tin mừng trong cơn kinh tế khủng khoảng

Mua 1 ve cho thêm 1 ve. Mỗi ve 0$25
Kể từ ngày 20 Juin tới 20 Juillet,

DAU-ĐAI-QUANG

Thường dùng thứ dầu này thì hay để thân tinh nào tiêu trừ bá bịnh

ĐAI-QUANG DƯỢC-PHONG
27 Tổng-đốc-Phương CHOLON.

GARAGE

Nam hiệp Thanh

168 Bd GALLIÉNI — SAIGON
Telephone N° 878

SỬA MÁY — ĐÓNG THÙNG
LỢP MUI VÀ SƠN XE HƠI
CÔNG VIỆC LÀM CẨN THẬN
GIÁ CẢ TÍNH RẤT HẠ
Chủ nhơn: ĐINH VAN-HOẠT
Entrepreneur à SAIGON

VÌ GẤP ĐI

Nên muốn sang lại một ngô hàng làm tràng bông tang giá rẻ đặt biệc.

Ai muốn sang tại nơi hỏi bán quán 72 đường Lagrandière.

Tiểu-nhi thánh dược

Thanh nhiệt giải ban tán
Tạo-nhơn-Đường
N° 4, Ngã ba la gare Hocmon

THÁNH NHIỆT GIẢI BAN ... các chứng con trẻ từ một tuổi cho đến 12 tuổi, ban chẩn phát nhiệt ăn bú không tiêu, da vàng, bụng lớn, cam tích, ốm o, hay uống mồ hôi đầu, đêm ngày nước da hầm hầm nóng, cũng gốc đau ban nhập lý làm ho v. v. ban trắng ban đỏ lâu, hoặc mau, thuốc giải ban này đều giải được tất cả các giống nhiệt, thuốc này mà cho con trẻ thường dùng mát mẻ có da có thịt, ăn ngủ như thường, chắc thuốc điều hòa dễ uống, đồng bào nhà có con trẻ cần để ý thuốc (Thánh nhiệt giải ban tán) của nhà thuốc Tạo-Nhơn-Đường Hocmon là thánh dược. Ở giang hàng cô Nguyễn-thị-Kinh góc chợ Saigon có trữ bán, ở Pnompenh hiệu Huỳnh-Trí N° 15 Rue Ohier P.P. có bán, xin anh em ở Saigon Pnompenh xin để ý.

Tạo-Nhơn-Đường Hocmon
CÁO BẠCH

LỜI RAO

Phố mới sửa lại rộng rãi và sạch sẽ giá thật rẻ, từ 18$ sấp lên. Xin do nơi nhà hội Vạn-quốc Tiết-Kiệm số 28 đường Chaigneau Saigon

Bổn tiệm

Lãnh biệt-quyền bán tại bổn-xứ hết thảy các món đồ chụp hình hiệu

AGFA

là « mạc » tốt nhứt trong hoàng-cầu
PHOTO KHANH-KY
54 Boulevard Bonnard
SAIGON

30 %

RẺ HƠN CÁC NƠI

Tràng bông tang

Nhà ĐỨC-THINH
81 Catinat

Bổn hiệu xin cho quí khách hay, bổn hiệu mới mở ngôi hàng làm tràng bông tang rất đẹp và sẽ bán ra rẻ hơn hết các nơi tại Saigon.

THÊU MÁY

Broderie Moderne

Lành dạy thêu máy đủ kiểu kim thời.

Xin do nơi số 3 đường Đỗ-hữu-Vị, gần nhà-việc Điều-Hòa, ngang nhà ông cai-tổng Tài.

MYTHO-VILLE

Saigon Cholon

Muốn giựt súng của lính

Hồi sớm mai ngày thứ bảy vừa rồi, vào khoảng 5 giờ, lính quận thứ ba, đi tuần bắt được nhiều người.

Lúc đi tuần, thấy có một đứa trông thấy lính, liền nhảy xuống đường mương bên đường Barbier, ngang căn phố số 30 mà núp. Biết là đứa không ngay thẳng rồi, nên người lính kia chạy lại bắt nó lên.

Người lính vừa tới, thì thằng ấy nhảy lên toan giựt súng của người lính. Nhưng mà làm sao giựt cho được, nó bị đánh như tứ, rồi bị còng tay giản về bót.

Tra xét ra thì thằng ấy trước kia đã bị tòa kêu án rồi, mà lần nay nó vẫn trốn, giờ mới bắt được. Thế là nó phải vô khám đền tội.

●●

Chắc là không phải tự tử

Số trước báo này có đăng tin nói rằng có một người tự-vận ở căn phố bỏ trống số 139 đường Paul Blanchy, lại nói rằng người bạc mạng ấy có lẽ là một tên cu-li. Nay có tin cho hay rằng người bạc mạng ấy là một thầy trước kia làm việc hãng Air Orient, nhà ở Đất hộ, thường đi xe điển, tưởng nói rõ hình dung thì nhiều người biết. Thầy ấy có tật nơi chưn đi xẹo xẹo, phải cầm cây chống đi, đeo mắt kiến trắng nhỏ mà gọng vàng. Thường mặc áo nỉ quần tussor.

Theo lời nhiều người nói thì không phải là thầy ấy tự vận, mà có lẽ là bị ai thù oán giết chết rồi treo dây. Vì rằng thắt cổ tự vận mà sao thầy lại quì dưới đất như thế sao chết được. Người thắt cổ tự vận thì khi nào hai chưn cũng khỏi mặt đất. Vả lại cái sợi dây không sát cổ, mà lại là dây mục, có người bức thử thì bỏ rệt. Như vậy nói tự vận sao được.

Còn một điều khả nghi này nữa. Trên thềm bên chỗ người bạc mạng có miếng giấy viết: « Thôi ... lần mới chết. » Ai viết câu ấy. Sao kẻ bạc mạng biết trước ba lần thắt cổ mới chết mà viết trước như vậy. Và lại cái dây ấy không thấy đứt nơi chỗ nào cả.

Đó là những lời của người ta bàn luận, đi đến đâu cũng nghe nói cả. Vậy mong sao nhà chuyên trách hãy để ý mà dò xét lại vụ này chớ có xem thường mà oan ức cho người mạng bạc kia.

●●

Xe hơi cán nhằm xe ngựa

Vừa rồi, tại đường Renault có xảy ra một nạn xe hơi. Ấy là cái xe autobus số C F. 202 của hãng xe điển cán nhằm cái xe ngựa CV 1302 của Tô-văn-Viết, ở đường Cây-mai, tên Nguyễn-v-Được cầm cương.

Cả hai cái xe đều xe hư nhưng xe ngựa hư nhiều hơn.

Đường lên Dalat đã sửa rồi

Hôm trước vì có mấy ngày mưa lớn quá, nên ở Dalat bị lụt, nước xoi lở nhiều con đường đất và đường xe lửa, đò Danhim cũng hư, không thể đi thẳng lên Dalat được. Nay có tin cho hay rằng chỗ đò Danhim đã sửa lại rồi, thế là bây giờ có thể đi lên Dalat ngã đường đó được rồi. Còn đường xe lửa thì vài ngày nữa sửa mới song.

●●

Kết quả kỳ thi tốt nghiệp thành chung

Những học sanh có tên sau này được chấm đậu tốt nghiệp thành chung kỳ thi ngày 12 Septembre vừa rồi. Nữ thí sanh:

Bui thi Hai, Ngo thi Chau, Ho thi Du, Nguyen thi Tinh, Huynh kim Hue, Huynh thi Dac, Tran xien Coi, Le thi Hai, Tran thi Hue, Do thi Lo, Ngo thu Huong Passable.

Nguyen ky Hoang, Assez bien Phan v Luan, Le tan Liem, Ng van Kinh, Huynh văn Tan, Nhon van Hue, Nguyen van Tho, Le v Khai, Ha van Dang, Le van Tho, Nguyen van Pho, Duong van Kinh, Lê van Hoa, Yang Giuc, Dao sanh Hue, Ma van Hoi, Nguyen van Thau, Vo van Sung, Huynh van Huan, Ly van Tinh, Le van De, Nguyen van Man, Bo van Thoi, Le van Cu, Duong van Huon, To hoa Chuong, Ly van Chac, Vo van Kiem, Nguyen tan Binh, Trinh vChang, Passable

Bán trà huế

Các tỉnh

GIADINH

Nạn săn bắn

Sớm mai hôm kia, lúc 6 giờ, thừa ngày chúa nhựt hai người tây kia, vô trong làng An-nhơn bắn chim chơi. Hai người tây ấy lại dẫn theo một đứa nhỏ Annam tới 15 tuổi để đi lượm chim.

Khi người tây kia bắn được một con chim lụy xuống thì đứa nhỏ lật đật chạy đến chụp. Lúc bấy giờ người tây thứ nhì không thấy thằng nhỏ ấy lủi vào bụi chụp con chim, liền bắn con chim khác đậu nhánh cây gần thằng nhỏ. Nhưng người tây thứ nhì ấy bắn dở, không trúng con chim, mà lại nhè trúng chơn thằng nhỏ la ó om sòm và ngả nhào. Nghe la, hai anh tây mới hay, lật đật chạy lại đỡ thằng nhỏ ra ngoài, rồi bỏ sàn bắn mà chở nó xuống nhà thương Giađinh cứu chữa.

○○

Cán người trọng thương rồi chạy luôn

Sớm mai ngày thứ hai hôm qua, lúc 8 giờ, có một tên cha cỡi xe máy, cán nhằm một người Annam đi đường bên Phú-Mỹ. Người Annam ấy bị ngả và bị trọng thương. Lẽ phải tên chà ấy phải ở lại lo cứu cấp, cái này nó lại đạp xe máy chạy rất mau mà trốn mất.

Nhưng trốn đâu cho khỏi, trong vài phút lo lính tuần cảnh Giađinh bắt lại được.

Bữa nay mới thiệt là người nhà nước

Hôm trước báo này có đăng tin có một đứa mạo nhận là người của sở Trường-tiền đi thâu tiền số nhà, bị lính bắt lại được. Thì nay đã thấy người của sở Trường tiền phải đi thâu tiền ấy. Người hôm nay mới là người thiệt vì có giấy tờ hẳn hòi.

Có lẽ vì tự đứa bắt lương bị bắt ấy, nên sở Trường-tiền sợ mới cho người đi thâu tiền liền như vậy. Nhưng ta cũng phải coi chừng, sợ có quân gian mạo nhận nữa.

Bị xe ngựa cán chết

Hôm thứ bảy tuần vừa rồi, có một người Annam kia, chưa biết tên là gì, ở trên Tân-sơn-Nhứt đi xuống Giađinh, giữa đường bị một cái xe ngựa cán ngả nhào. Lập tức chở người ấy xuống nhà thương khám xét, thì ra người ấy bị bể hết một cái xương sọ. Bịnh tình nặng quá, nên chở đến nhà thương không được bao lâu thì tắc hơn.

Lời phải về ai thì chưa biết, để sở tuần cảnh làm ... ang kết ra thế nào.

○○

Một con gái nhỏ bị xe hơi cán

Tối hôm kia, lúc 7 giờ rưỡi, M. B. làm việc hãng xe điển, đi xe hơi hiệu Hochkiss số C. 4484, một tên sốp phơ Annam cầm tay bánh ở Saigon chạy về nhà ở Govap.

Xe chạy về đến Đông-Nhì, thì cán nhằm một đứa con gái nhỏ tới 15 tuổi phải bị thương nặng. Sáng xe đó, M. B. liền cho chở đứa nhỏ ấy xuống nhà thương Giađinh bắn bó.

Sở San-đầm hay tin liền lên làm ang kết.

TRAVINH

Cuộc tuyển cử Cai tổng Ngãi-hòa-Thượng

7 giờ rưỡi ban mai 12 Septembre 1932 tại tòa bố Travinh có cuộc bỏ thăm cử một vị Caitổng thế cho ông Cao văn-Bình, Cai-tổng Ngãi hòa thượng hồi hưu.

Số dự cử ba vị: 1.) Ng văn Vạn, Hương chủ làng Ngãi sơn, 2.) Ng hữu Diên, Hương sư làng An quảng Hữu, 3.) Bùi duy Sáy Ban biện tổng Ngãi hòa thượng.

Số thừa sai 295 vì theo sổ, số thừa sai đi bỏ thăm 239 vị. Thầy Bùi duy Sáy được 222 thăm đắc cử.

Trong 7 năm lãnh quyền Ban-biện, thầy Bùi-duy-Sáy được quan yêu dân chuộn. Thầy đối với làng xóm không ỷ mình trên chức, cứ một mực công bình. Thầy có đọ khoan hồng với dân, không nể phú khinh bần, giờ thầy đắc cử Cai-tổng, dân tình trong tổng lấy làm mừng lắm.

Dân trong tổng

Ông PHAN-BÁ-LÂN

Tốt nghiệp số 1 trường Cao-đẳng Sư-phạm Hanoi
Cựu giáo-viên (professeur) các trường Trung-học Bổn-quốc
Đã mở từ ngày 1er Août 1932 một trường tư tên là:

INSTITUTION CHÂN-THANH

54, Rue Marchaise — Saigon — Cầu-ông-lãnh

Trường do quan Toàn-quyền Đông-Pháp bảo trợ.
Trường choán 15 căn phố mới cất, rộng rãi, sạch sẽ, mát mẻ.
Trường dạy ban tiểu học và Cao-đẳng tiểu học từ lớp tư (Cours Préparatoire) đến lớp tứ niên (4e Année).
Trường dạy cho học-sanh lớp đệ tam niên (3e Année), đủ chương trình thi Brevet Elémentaire.
Trường có thơ-viện riêng (đáng giá hơn mấy ngàn đồng) để học-sanh mượn sách đọc và tra cứu cho rộng đường kiến văn.
Thầy giáo đều là những nhà học thức rộng, lịch duyệt nhiều, tư cách đứng đắng đáng là người hướng đạo cho đàn hậu tấn.
Trường có đủ lực lượng để đứng vững trong buổi khó khăn này nên tiền học và tiền cơm tính rất nhẹ.
Đơn xin học và thơ từ gởi về

M. PHAN-BÁ-LÂN
54, Rue Marchaise — SAIGON

LE - VAN - VINH

Diplômé de l'Ecole Nationale de Besançon
148 rue d'Espagne, Saigon (sau Chợ-mới)

SỬA Các thứ đồng hồ nhỏ lớn. Các máy nhỏ: máy viết, máy hát, máy chụp hình, Compteur kilométrique, vân vân.

Mấy trăm đồng hồ giá rẻ từ 3$ chí 6$, nay đã bán nhiều rồi. Các nhà mua xài rồi đều vừa lòng.

Xin đến mua mau cùng viết thơ kẻo hết.

Khiếu lắm. Khiếu lắm !!!

NHÀ VẼ HÌNH Khắp nơi đều có, nhưng hay dở khác nhau. Xin mời quí ông đến xem các thứ hình của Họa-sư NGUYỄN-NAM hay gởi về thì rõ. Một bức chơn dung để làm dấu tích muôn đời, cần phải chọn lựa so sánh.

HÌNH VẼ có khuôn kiến giá từ 7$ trở lên.
HÌNH RỌI giá từ 3$ chí 10$
Đề bao thơ: M. NGUYỄN-NAM
Portraitiste
148 rue d'Espagne—Saigon

PENSIONNAT HUYNH-KHƯƠNG-NINH
SAIGON (DAKAO)

Tên các học-sanh trường HUYNH-KHƯƠNG-NINH (Saigon) thi đậu Diplôme trong hai kỳ.

Kỳ nhứt (27 Juin 1932) 15 trò đậu bài viết — 13 trò đậu trọn

1. — Ng.-văn-Charles (Kampot)	8 — Ng-văn-Mai (Saigon)
2. — Phạm hữu-Chẩn (Biênhoa)	9 — Ng-văn-Thé (Mytho)
3. — Trần-thiện-Dong (Mytho)	10. — Sử-hữu-Tình (Rachgia)
4 — Huỳnh-văn-Đàm (Bentre)	11. — Phạm-tấn-Toại (Saigon)
5. — Ng-văn-Hoa (Giadinh)	12. — Trần-văn-Kế (Bentre)
6. — Trầm-Lâm (Longxuyên)	13. — Hồ-văn-Hai (Sadec)
7 — Cao-văn-Lợi (Tâyninh)	

Kỳ nhì (12 Septembre 1932) 5 trò đậu bài viết — 2 trò đậu trọn

1. — Hà-văn-Đặng (Mytho) 2. — Bồ-văn-Thới (Vinhlong)

Bổn trường chẳng dám tự khoe rằng những vị giáo-sư dạy tại trường là toàn giỏi. Xin quí ông quí bà xem số học-sanh thi đậu trên đây thì biết trường HUYNH-KHƯƠNG-NINH dạy học trò được sự kết-quả tốt đẹp là đường nào. (Trường có dạy đủ các lớp từ Cours Enfantin đến lớp 4ème Année).

Docteur Nguyễn-van-Tân

Ex-Interne des Hôpitaux de Marseille
Membre de la Société Française d'Ophtalmologie de Paris
51, Rue Roland Garros

TRỊ ĐỦ CÁC BỊNH CON MẮT

GIỜ COI MẠCH
Sớm mai 9 giờ tới 11 giờ
Chiều 3 giờ tới 6 giờ

Thuốc bổ đàn bà

Điều-phụng-dục-long-hoàn, thứ thuốc này trị sản bịnh đờn bà con gái thường lấy huyết làm gốc, nếu huyết xấu thì hay sanh ra nhiều chứng bịnh rất nên quan hệ; nên bổn đường có thứ thuốc này giúp máu huyết đường kinh trồi sụt làm đau bụng, hoặc đau lưng, nhức xương, bạch đái, bạch dâm, hoặc sảng hậu, huyết băng hoặc làm như có nghén, bị đau máu hay là đường kinh tử cung hàng lạnh lâu năm, ăn uống chậm tiêu, nước da vàng tỳ vị yếu các chứng kể trên đây dùng đến thuốc này càng bịnh sẽ thấy mạnh, mà ngày sau trong mình da thịt thấy máu phì-mỹ ấy là thứ thuốc của phụ-nữ nên mua mà dùng; xin có mua nhớ cho được nhãn chữ (Á) của nhà thuốc « *Phùng-gia-Viên* » thì mới phải, giá mỗi hộp 1$00.

Cách dùng có chỉ rõ trong toa Pharmacie PHÙNG-GIA-VIÊN
N° 123 đường Paris – Cholon

Có để bán lẻ *Nguyễn-thị-Kinh* (Saigon) và tiệm hớt tóc *Kim-Hoa* ngang ga Xã-Tài (Phú-nhuận) Saigon và các tỉnh Nam-kỳ có bán.

THUỐC RƯỢU HIỆU

CÔ TƯ

Tôi xin giới thiệu để các thân chủ về thuốc rượu hiệu « CÔ TƯ » được rõ: Thuốc rượu này hiện nay có trữ bán:

Tại Saigon: nhà *Nguyễn-thị-Kinh*, 30 rue R. Garros.

Tại Cholon: nhà Mme *Lê-văn-Lưu*, 138 Bd Tổng-đốc-Phương.

Tại Govap: hiệu *Chấn-Hưng Kinh-Tế*, tiệm tạp-hoá ngang ga

Thuốc rượu này đã có thí-nghiệm tại Y-Viện Saigon ngày 18 Avril 1930, trị nhiều chứng bịnh thật hay, mà nhứt là về khoa phụ-nữ hư huyết, Tê Bại, Tức-Ngực, chói nước, trong người hay đau nhức chơn tay dần dần... Bổi cậu nam phụ lão ấu, đều dùng được, có toa chỉ cách dùng đủ theo ve thuốc

Đàn bà có thai không nên uống. Mme Nguyễn-thị-Nhiêu
VINHLONG

Nữ-Nghệ kính mời

Quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô muốn ăn nem ngon như trên Thủ-đức mà ít tốn công thì nhớ đi lại Nữ-Nghệ mà dùng một bữa hoặc một lần cơm thì sẽ được vừa miệng mà lại rẻ tiền, tiếp rước tử tế.

Ban ngày: Café — Cơm Annam.

Từ 4 giờ chiều cho đến 2 giờ khuya.

Hai thứ nem, bì và bánh hỏi v.v.

Chủ-nhơn Lê-thị-Quan
kính mời
Nữ-Nghệ nem nướng
280, Rue d'Espagne — SAIGON

Trường Pháp Việt «Nguyễn-văn» rue d'Arras Saigon

Bổn trường lãnh học sanh ăn cơm tháng, và Mme Pierre Mùi, lãnh dạy may, thêu đủ kiểu kim thời (theo cách Langsa) rành nghề nhứt tiền công, hoặc học trả mỗi tháng ... theo 1 con có 5 xu.)

Thơ, mandat đề cho M. Ng-văn-Mùi.

○○

Ecole Indochinoise
ĐÔNG-DƯƠNG HỌC - ĐƯỜNG
Avenue de la Marne — Cholon

Trường mới mở thêm 4 lớp:

Tiền học mỗi lớp	*ở trong*	*ở ngoài*
Lớp đồng ấu (c. enfantin)	13.50	2.50
Lớp tư (c. préparatoire)	14.00	3.00
Lớp ba (c. élémentaire)	15.00	4.00
Lớp nhì (c. moyen)	15.50	4.50

Thơ từ xin gởi cho M. [illegible], Directeur technique

Nếu ai có phiếu công - thải lập - quốc lời đồng niên 4½, hay 6 thời nên đem lại nhà số 8 Place Marechal Joffre ở Saigon mà bán.

Nên lại mau mau kẻo người mua phiếu sẽ đi nơi khác và giá hiệu đang hạ xuống.

MUA BỂ TRANH

Ai có rẻ tranh nên đem lại phòng canh nông mà bán. Có người mua nhiều.

●●

CHÁO BÀO NGƯ

Là món cháo đặc biệt của tiệm NAM-HƯƠNG. Sáng ... thịt gà, thịt heo, thịt bò, bào ngư. Cơm dĩa, cơm gà, cơm cari, cơm xương, cơm chiên.

Nên đến hay là không nên ??

TRẦN-VĂN-ĐỊNH
Café & Salon de Thé
126, Rue d'Espagne

Muốn coi chớp bóng
Đến rạp San Tai Luk

68 đường Jaccaréo— Cholon

Rạp rộng rãi, sạch sẽ, chỗ có thứ tự và mát mẻ. Bây giờ người mình đứng chủ trương, nên lựa nhiều bổn tuồng hạp với chỗ sở thích của đồng bào ta lắm. — Lúc giờ rảnh đồng bào nên đi coi để biết chỗ sắp đặt khéo của người mình.

Giá chỗ ngồi lại sụt hơn hồi trước nhiều lắm:

Phòng riêng (logé)	0$60
Thượng hạng (fauteuil)	0.40
Hạng nhứt	0.20
Hạng nhì	0.10

Con nít trả nửa phần tiền tùy theo hạng. Chúa nhựt có hát ban ngày từ 2 giờ rưỡi tới bốn giờ rưỡi

Tơ lụa nước nhà

TUSSOR tơ rông hảo hạng chắc chắn càng giặt càng sáng trắng bề khổ 75 giá 2$40 m. một bộ 5 hay 5 thước rưỡi

LỤA LÈO, CẨM NHUNG trắng và màu toàn tơ thượng hạng giá chắc 1$20 m, bề khổ 7 tấc

LÃNH đen thiệt tốt không lãnh nào sánh kịp, bông lạ 4$50 một quần. Kính mời Đồng-bào NAM-VIỆT đến xem:

NHÀ TƠ LỤA
70 rue Vannier— Saigon – Cholon

Đông-Bang-Khách-Sạng

68-70, ĐƯỜNG-TỔNG-ĐỐC-PHƯƠNG — CHOLON

Nhờ quí khách chiếu cố bấy lâu nay nên đứng vững vàng. Tuy vậy mà chúng tôi cũng tùy theo buổi kinh tế lúc này mà hạ giá thật rẻ, xin đồng-bào để ý, chúng tôi rất cám ơn.

Chủ nhơn: PHUNG ... [illegible]

Continental

là hiệu VỎ XE HƠI
VỎ XE KÉO
VỎ XE MÁY

Cao-su đặt bánh xe ngựa của người Đức (Allemand) chế tạo ra có tánh chất đặt biệt. Lăn mòn, không trơn, không trợt, chẳng hề nổ bảy.

SAIGON - AUTO

Ets Tang-quang-Di

Đại - lý độc - quyền Đông-Dương.

18-24 Amiral Roze Saigon

HỘI VẬN QUỐC TIẾT KIỆM

Hội Hiệp Bổn Nữ Danh Phápo.
Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp.

Vốn 1.000.000 lượng (Thương-HIỆU) số 8.000.000 phát tăng đã đóng tất cả.

Quản-Lý cổ Đông-Pháp : Saigon 26 đường Chaigneau

Chi nganh ở tại Hanoi : số 19 đường Borgnis Desbordes.

Muốn lập ông.

Muốn lập tư bổn

Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học.

Thì hãy mua vé của Hội

VẬN QUỐC TIẾT KIỆM

Vé 1 000 đồng mỗi tháng góp 8 đồng
Vé 500 đồng mỗi tháng góp 4 đồng
Vé 250 đồng mỗi tháng góp 2 đồng

Mỗi tháng đều có xổ số, hễu số mình ra thì được lãnh trả tiền lại nguyên cả vé lẫn khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãn hạn giao kèo. Hội trả đủ số bạc lại, có chịu 33.33 % tiền lời của Hội bên Đông-Pháp.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ ràng các điều lệ cho chư-vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội.

Ấy là một phương rất tiện và khỏi khó nhọc động mà cần kiệm.

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE

7, Rue René Hérand 7 — SAIGON

Ngày 4 và 5 Septembre 1932. Trường Thương-Mãi Thiết-Hành và LƯƠNG-VĂN-HẬU v. có mở một cuộc thi bút-toán thương-mãi cho học sanh mãng khóa

A. — COMPTABILITE COMMERCIALE

Le 30 Avril 1932 les comptes de la maison Nguyễn-Việt accusent par leurs soldes les sommes suivantes :

Caisse	15.000.—	Clients	14 000.—
Fournisseurs	8.450.—	Sté Annamite de Crédit	10 000.—
Effets à Payer	2.950.—	(dépôt en cpte)	
Effets à Recevoir.....	15 000.—	Palais sur Achats	250.—
Rabais sur Ventes...	250.—	Frais Généraux	2 000.—
Agios sur Négociations	150.—	Pertes sur Marchandises	1.200 —
Retours sur Ventes ...	200.—	Intérêts sur Achats	1.350 —
Pertes et Profits divers		17% de pertes diverses ...	
bilanzen	[illegible]	Profits de loyers.....	2 000 —
Mobilier et Agencement	7 000.—	Escomptes à payer.....	100 —
Capital.....	45 000.—	Marchandises.....	?

On demande

1° d'établir la balance de verification soit dont que le total des soldes à comptes ouverts au Grand-Livre relève à 126.950 —

2° de passer les écritures de renversement et de mettre le Bilan clôture au mois que

Le stock réel est 20 000.—

Il y a un mois de loyer reçu.

Une créance de 500.— est totalement perdue.

Le 30 Avril Nguyễn-Việt [illegible] Commerce [illegible] Sa Clôture

*Il se [illegible] les [illegible] en [illegible] le [illegible] [illegible] [illegible]

HÃY DÙNG PHÂN TRO TÂY HIỆU "CON CÁ"
THÌ HUÊ LỢI SẼ TĂNG BỘI PHẦN

KẾT CỎ NGẬM VÀNH...

Tôi tên là Huỳnh-thành-Hải, làm công tại tiệm Thoại-Đài, buôn bán tạp hóa, năm nay tôi tuổi gần 60, chưa có con trai, sanh được 1 con gái, đã 19 tuổi, mắc bịnh lao, huyết kiệt, mình phát nóng, đầu mặt xây xẩm, sức yếu mỏi mệt, ít ăn uống, mấy tháng bắt đường kinh, mời nhiều thầy y trị đều vô hiệu, ngày đêm rên siết, tưởng đã chịu chết. Đương khi lo lắng thời may có người bạn chỉ mách nói ở tại trước chợ mới Saigon có một ông Hòa-thượng, coi bói mà trị bịnh rất linh, có người mắc bịnh hạch cổ đã 3 năm mà ông trị cho được hết. Ban đầu tôi không tin, sau người bạn tôi khuyên bảo mãi, tôi mới nghe lời, đi đến cầu ông Hòa-thượng coi quẻ, ông đoán ra chứng bịnh của con gái tôi, chẳng sai một mảy vậy mới biết lời bạn tôi nói không sai, mà ông Hòa-thượng nầy cũng chẳng phải như kẻ giang-hồ khác, tôi bèn xin ông trị bịnh thì ông nói bịnh ấy uống 2 liều thuốc sẽ khỏi tiền thuốc hết 6$00, tôi đem thuốc về cho con gái tôi uống trong ít bữa thì quả nhiên thân thể mạnh mẽ như thường, thiệt là thần hiệu mới hay nghề y của ông Hòa-thượng thiệt giỏi, chẳng khác chi Huê-Đà Biển-Thước đời xưa. Tôi lại có giới thiệu mách bạn tôi là Nguyễn-văn-Thiện, mắc bịnh đau mắt đã 2 năm nhờ ông Hòa-thượng trị cho khỏi, mắt coi tỏ lại như thường. Lê-hoàng-Pha mắc bịnh tim-la, huê liễu nhập cốt, tay chân nhức mỏi cử động không nổi đến cầu ông Hòa-thượng y trị, thì nay bịnh đã lành đi lại như thường. Lại như ông Trần-gia-Mô, quản lý công-ty Đại-á có người con mắc chứng điên dân thường thì phát kinh té nằm dưới đất, bất tỉnh nhơn sự, cũng nhờ ông Hòa-thượng trị cho hết bịnh, chẳng còn phát lại nữa

Tôi còn mách nhiều chứng bịnh khác nữa mà ông cũng đều y trị được khỏi cả nay kể ra các chứng bịnh rất nguy hiểm mà ông đã trị khỏi như là bịnh ho lao thổ huyết, Huê-liễu bạch- trược đờn bà xưng [illegible] con nít mọc ban, mọc trái mùa, cấp mạng kinh phong v.v. đều là y trị hết bịnh trừ căn. Bởi vậy nên chúng tôi có đăng lời rao trong nhựt trình, và tặng ông mấy tấm chấn, và mấy muôn giấy quảng cáo, gọi tỏ chút lòng đền ơn ông chúng tôi chẳng phải bày đặt khoe danh ông Hòa-thượng mà làm cho người mê tin lắm. Ấy là ông đã cứu sự tật khổ cho chúng tôi nên chúng tôi cũng muốn bày tỏ cho người có bịnh biết tới nơi mà y trị, sẽ biết lời nói không sai. Coi bói đoán bịnh tiền quẻ là 0 $ 50.

Ông Hoà-Thượng Ngủ-đài-Sơn ngụ tại nhà Đình-Công khách sạn, phòng dưới, số 53, trước chợ mới Saigon.

Người giới thiệu : Huỳnh-thành-Hải, Lê-hoàng-Pha, Trần-gia-Mô, Nguyễn văn-Thiện. Kính cáo.

NÊN BỎ Á-PHIỆN

Bằng thuốc Giới Yên Đại-bổ nhãn con Ó của nhà thuốc

BÁ - NGỌC - ĐƯỜNG

Bổn đường chuyên-môn bán thuốc bổ Á-phiện gần 30 năm nay, Đông Pháp đều nghe danh thuốc NGUYỄN-HÒA-LIÊN hay đã lâu.

Nay muốn cho vừa lòng mỗi người. Nên Bổn-Đường tận tâm bào chế riêng một thứ thiệt mạnh mà chất thuốc lại tươi mê vô cùng. Để riêng cho các xứ nóng như Nam-kỳ Trung-kỳ và Cao-miên dùng thì bỏ được rất dễ, ít tốn tiền. Hút mỗi ngày 1 $ 00 thuốc không thì tốn 6 ve dủ bỏ dứt.

Mỗi ve 70 viên 1 $ 00 : ve 35 viên 0 $ 50.

Người hút lớn hay là hút nhựa mỗi ngày trên 3 $ 00 thì uống thứ thiệt mạnh ve 70 viên giá 1 $ 20 càng tốt. Ở xa gởi cách lãnh - hóa giao ngân. Thơ và mandat gởi cho :

M. NGUYỄN-HÒA-LIÊN

Pharmacie 246 rue d'Espagne — SAIGON

SƠN « GECKO »

Là thứ sơn đã thông dụng khắp Trung-Bắc-kỳ [illegible] sơn tây, mau khô, bền màu, chịu nắng, chịu mưa, không thua chẳng kém gì sơn tây, giá lại rẻ.

Có hai thứ : sơn thường để sơn nhà, cũng [illegible] sơn bóng láng để sơn xe hơi, sơn bảng, bàn, tủ, ghế. Có đủ các pha sơn, bột các thứ màu, dầu Vernis v.v...

TRÀ « VĨNH-THÁI »

Là thứ trà của Annam chế theo trà tàu, vừa [illegible] mát không có chất gì hại cho vệ sanh.

PHÚC-LỢI

[illegible] Sabourain — SAIGON

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG RA TÒA

Ông Tham-thiên-Đường ra tòa, để nhìn mặt thủ phạm, tổng [illegible] ông đã ngụ ở Hải-phòng là một người Việt-Nam rất giỏi về Đông Tây y học đã cập bằng y-học tại Trung-Hoa và chánh phủ Nhựt-bổn. Cho đã thử [illegible] lối hóa học (có Analyse) chữa dữ các [illegible] rõ linh nghiệm [illegible] bịnh phụ-nữ, kinh nguyệt, bạch đái [illegible] nuôi, tê bại, liệt gân, đau vai, nhức mỏi [illegible] mí, ho lâu tiếng nặng vân vân. Đau tai [illegible] hoặc lâu năm biến chứng trẻ con [illegible] phương đối chứng trị lành tận nọc mà không hại sanh dục. Thuốc [illegible] có gởi bán tại :

SAIGON hiệu Nguyễn-thị-Kính DAKAO 9s Bd Albert 1er, CẦN-THƠ [illegible] Thành-Phát N° 6 Bd Saintenoy, CAMAU [illegible] Tạp-hóa, VĨNHLONG hiệu Hoàng-nhứt-[illegible]

Các nơi nói bịnh, xin Catalogue mua thuốc, hay là bịnh mạch [illegible] bịnh thật rành gởi cho học trò của ông là :

Monsieur ĐINH-THÀNH-SONG [illegible] CAINHUM

Sẽ có đủ thuốc chuyên môn [illegible]

MỘT CUỘC ĐIỀU-TRA RẤT LỚN VỀ ÁI-TÌNH VÀ TỘI-PHẠM Ở ÂU-CHÂU

Sau trận giặc 1914-1918 trở đi, nhiều nước Âu châu sanh ra lắm tội ác. Rất đỗi những kẻ học giỏi, thất thời, thường đem tài-liệu về học-lực của mình ra dùng vào những vụ lường gạt, giết người, đoạt của...

(Tiếp theo và hết)

Copenhague [illegible] nên nhiều [illegible] ra rất nhiều bọn ghiền rượu.

Ông chánh sở mật-thám ở châu-thành Copenhague là kinh-đô Đan-[illegible] ra công việc cũng tương-tợ như ở kinh-đô Viene [illegible] nước Áo vậy. Copenhague [illegible] lường gạt trộm cắp tiền bạc [illegible] ở đây [illegible] kinh tế [illegible] về mặt tội-ác [illegible] cắp trộm [illegible] mà hay xảy ra làm vụ [illegible] thức.

[illegible] những [illegible] đảo số [illegible] trăm [illegible] 60 phần trăm [illegible] 1930-1931 [illegible] Copenhague [illegible] xảy ra có 16.675 [illegible] Năm 1931 tới, số đảo lên [illegible] mà tội-ác thêm tới 25 [illegible]

Năm ngoái đây 1931 số lường gạt do bọn từ 25 [illegible] 35 tuổi gây ra tới 2.387 vụ. [illegible] trộm cắp thì cũng [illegible] số [illegible] tội-ác kể ra thì [illegible] về nạn đường sá [illegible] hết, số tăng lên lớn lắm, như năm 1922 1.704 vụ, năm 1925, 2.526 vụ, năm 1927 3.6[illegible] vụ ; năm 1931, 6.119 vụ.

***Đến vụ án mạng**, thì Copenhague là nơi « người ta giết » nhiều ghê ; trong một năm có tới 12 **đám sát-nhơn**.*

Ối, còn nói gì đến việc say sưa, nhiều vụ bọn say gây ra bị tội nặng lắm. Ở đây có luật cấm rượu, mà biết bao nhiêu người say rượu [illegible] không, trong năm 1931 có tới [illegible] người vì say làm [illegible] ngoài đường bị phạt. Đó là [illegible] nguyên-nhân luật cấm rượu mà ra. Luật cấm rượu [illegible] không giảm số người say [illegible] cũng [illegible] số người say làm sai phép [illegible].

Có việc này nói ra cho ai nấy biết, là ở Copenhague nhiều nhứt là những đám giết con nít mới đẻ. [illegible] nhiều như thường [illegible] con nít [illegible] xét [illegible] ra sao ?

Đến nạn thất nghiệp thì chúng tôi xin [illegible] này. Vì số thất nghiệp đông mà hạng lao động [illegible] người gây nên tội-ác. Cái hạng người gây nên tội ác nhiều nhứt là hạng trung-lưu.

●●

Nhơn dân ở kinh - đô nước Na uy vẫn thủ phận làm ăn

Oslo kinh-đô [illegible] nước Na-uy [illegible] xem xét [illegible] tuyên-bố rằng Oslo [illegible] châu-thành [illegible] trộm cắp, [illegible] ra không [illegible] có gì thay đổi đáng chú ý ở thời buổi nầy.

Tại sao vậy ?

Vì nhơn dân khỏi phải nạn kinh tế đánh nặng, hay là dân Na-uy không biết có nạn kinh-tế [illegible] cũng được. Bởi vậy họ vui lòng thủ phận làm ăn như thường. Mà ta nên than phiền sao ở Oslo, cũng như ở Copenhague, đám trung-lưu lại hay phạm vào luật án quá. Năm 1931 rồi, có tới 120 vụ ăn cắp tiền của hãng Máy [illegible] nầy [illegible] lắm, ý thế chủ tin [illegible] ăn cắp tiền hay gian lận, [illegible] nhà băng hay [illegible] Rùi lỡ [illegible] khám.

Đến [illegible] cảnh khốn [illegible] Copenhague là hay gặp việc với bọn say sưa.

●●

Ở Phanh-lân luật cấm rượu là mẹ đẻ của sự say.

Say sưa, phá rầy. Đó là cái hiện tượng cho 4 nước: Áo, Đan-mạch, Na-uy và Phanh lan [illegible]. Hễ người ta thi-hành luật cấm rượu nghiêm chừng nào, thì số người say sưa vẫn và càng [illegible] chừng ấy.

Đó là sự thật, mà ông Vilkman chủ sở cảnh-sát Helsingfors bảo cho báo Dagens Nyheter biết rằng say sưa vẫn là nguồn tội-ác ở đây.

Kể ra, thì trước năm 1920 luật cấm rượu mới ban hành ra, người ta bắt được 3.000 người say. Vào năm 1920, số đó tăng lên gấp ba, nghĩa là lên tới 9.000 vậy. Rồi nó tăng mãi [illegible] năm 1926 [illegible] 18.000 vụ, năm 1930 22.000 vụ, năm 1931 tới 25.000 vụ, vì lẽ [illegible] say sưa [illegible] như vậy [illegible] chánh phủ nên để ý đến xét cái hại [illegible] luật cấm rượu nên đình bỏ đi. Mà hại thiệt. Thử tính coi [illegible] số ở Helsingfors nầy có [illegible] mà có tới 25.000 [illegible] say [illegible] phải đem đến 10 tên dân [illegible] một tên say rượu chăng. Trong số ấy, con nít có, ông già có, đều say cả.

Qua năm 1932 nầy còn nhiều hơn nữa. Cuối tháng giêng bắt được 3.017 kẻ say tháng hai, cũng cỡ ấy. Thế [illegible] số mà ghê. Chánh [illegible] hủ lao [illegible] luật cấm rượu [illegible] thì thây tình-hình trở [illegible] chỉ có tới 1.500 hay 1.600 người say rượu thôi.

Nói qua những tội trong án nặng, thì đáng buồn thay cho cái châu thành Helsingfors tốt đẹp đây, nó xảy ra thường lắm. Càng đáng tiếc hơn nữa, là kinh đô của một xứ ở miền Bắc Âu-châu chớ, thế mà không khác cảnh tượng của một thành về mê Nam [illegible] án mạng [illegible] thường lắm kia.

Helsingfors là một châu thành nhỏ xíu chớ, [illegible] lấy theo số trung bình [illegible] tính thì có nhiều vụ [illegible] ra hơn ở Paris. Nguyên ta tự « nạn chánh trị » và nhiều nhứt là tự « nạn cộng - sản ». Trong năm 1931 người ta giết 53 mạng người (đúng tuổi thành nhơn). Đến việc hủy đời con nít mới ba sanh và việc làm rảo thai, thì lại đã ra con số lớn về [illegible] nặng khó vậy.

Những tay gian rảo, giả mạo lường gạt, trộm cắp, nầy hay khác, đều không bỏ qua thì giờ ở Helsingfors đâu, chúng nó làm chớ, làm việc hăng lên gấp mấy. Ba năm rồi, từ năm 1929 tới 1931 số án cắp (détournement) hay là thụt kết - kể ra 556, 589, 755 ; mà con số trời nam đã kể. Đến số giả mạo, [illegible] giấy bạc giả thì có 121, 14[illegible], 225 trong mỗi năm, số lường gạt 451, 464, 546, số trộm cướp lường năm 1931 1.967 [illegible]. Có đó thì đủ biết các tội ác gia tăng lên, đáng sợ lắm.

Đối với cái « đạo binh tội-ác » đánh bổ vào kinh-đô Phanh-lan đây, ty cảnh-sát Helsingfors chỉ là không đủ sức bài trừ. Tiếc thay!

Hết C.T.T

Thành công bác thánh dược?

Chánh hiệu Tạo-nhơn-Đường Hocmon

1. — Thần hiệu Tê bại hoàn, chuyên trị về các chứng phong tê bại xuội, nhức mỏi đau gân cốt đàn ông hoặc đàn bà, cùng sưng hầu, bại xuội lại trị đặng chứng đau bại lâu năm, cùng các chứng phong Thấp v. v. đồng bào ai có bịnh phong tê bại xuội, hãy viết thơ mà mua cho đặng thuốc *Thần hiệu tê bại hoàn* của nhà thuốc *Tạo-nhơn Đường Hocmon* mà uống thì được mau mạnh, mỗi hộp 1 $ 20.

2. — Điều kinh-hoàn, là thuốc bổ huyết điều kinh, về khoa phụ-nữ kinh kỳ bất điều sanh ra đau bụng xót ruột xây xẩm điều trừ được hết, uống vào thì đặng khỏe mạnh, mỗi hộp giá 1$00.

3. — Sì lao Bổ tạng hoàn, là thuốc bổ lao quí ông, quí thầy, quí học sanh làm việc mệt mỏi bổ tinh thần rất hiệu nghiệm bổ phổi trừ ho lao giải trí não, chiêm bao mộng mị đau lưng hoặc già cả hay mệt mỏi là thánh dược, mỗi hộp giá 1$00.

4. Ngũ-lâm-bạch trược tán, chuyên trị về bịnh tiểu-tiện buốc nóng hoặc lâu, hoặc mau, uống thì trừ giứt căn bịnh hoặc trược độc 12 bao : 2$00.

4-4 — Sang-độc hoàn, trị các chứng bịnh Phong tình có ghẻ Sang độc phát sưng còn ẩn trong mạch máu hoặc chưa trổ ra hoặc âm-ỹ nhức đau, hoặc Bịnh Độc và nhiệt độc đều trị đặng tất cả, bịnh nhẹ uống 12 bao nặng uống 24 bao tuyệt độc khỏi trừ căn, (không hại sanh dục) báo được vệ sanh thứ thuốc bổn hiệu mới tìm đặng là phương thuốc thánh hai số 4-4 chuyên trị bịnh huê liễu đại tài : 12 bao cachet giá 3$00.

5. — Hóa đàm chỉ khái tán, trị các chứng ho phong ho đàm (ho nhiệt) ho ban trái mục trong cổ hoặc ngứa cổ hoặc con trẻ ho ban v.v... 12 bao giá 1$00.

5-5 — Thuốc ho hoàn, trị ho huyết, ho sặng-hầu đàn bà, ho tức ngực hoặc già cả ho mệt, mỗi hộp 12 hoàn 1p.00.

6. — Bổ tỳ Thuận Quyên tễ, nhãn Đồng hồ treo trừ đàng các giống độc ở trong bụng chói nước, bịnh hầu đau bụng lâu năm xổ không phạt tì vị xổ khoẻ không đau bụng khỏi cữ kiêng 12 bao 2p.00.

7 — Thanh nhiệt giải ban tán, trị các chứng Ban trái nóng nhiệt bịnh hậu da vàng, con nít Đổ mồ hôi đầu hoặc Cam tích lưng lớn các bịnh con trẻ đều hay, 12 bao 1p.00.

8. — Dọa dương cấp cứu hoàn, chế ngay mồng năm tháng năm gấp trị các chứng, nhứt là trị bịnh thời khí, dịch khí cảm mạo, thường hằng đi đường đem theo bộ thân là linh đơn mỗi hộp 30 hoàn giá 1p.50.

Bác Thánh Dược của bổn hiệu không tự khoe

Đồng-bào anh em chị em cũng đã biết rõ Bác-thánh-dược có giấy chứng nghiệm và có danh tiếng khắp cả ba kỳ.

Muốn chẩn mạch thì do ngay bến xe lửa Hocmon đậu. Xin chỉ ở. Ở xa muốn mua thuốc, thơ hoặc mandat thì đề ngay:

Monsieur TRƯƠNG-MINH Y

Directeur TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG

N° 4 Rue de la Gare ở Hocmôn (Giađịnh)

(Nhà thuốc cử đó ngay trụ cột xe điện số 117)

Lệ mua báo

Mua báo phải trả tiền trước, tính kể từ 1er hay 16 mỗi tháng. — Giá báo mỗi năm 15$, sáu tháng 8$, ba tháng 4$ mỗi tháng 1$50. — Trước khi hết hạn báo gần hết, nếu muốn mua tiếp xin nhớ gởi tiền trước.

Nếu thôi mua xin gởi thơ cho biết một tuần lễ trước ngày báo hết hạn. — Mandat và thơ từ mua báo xin gởi cho M. Nguyễn-văn-Lâm nhận lãnh. — Đ. N. N.

Nhà hàng La Rotonde

Còn đứng vững như thường không chuyện gì hết

Nay cũng như ngày trước, M. Walthausen sẽ hết sức chiều chuộng bạn hàng

Chắc ai cũng sẽ lấy làm vui mừng mà hay tin nhà hàng « La Rotonde » vẫn được đứng vững như thường, không chuyện gì hết.

Trải qua một cuộc sóng gió hết ngày bây giờ nhà hàng « La Rotonde » [illegible] cố gắng sửa sang, sắp đặt hoàn bị hơn trước, nào là bàn ghế để sạch, bếp nấu lại ngon, không một cái gì là chẳn có thể vừa lòng quan khách.

Các quí khách đến dùng cơm thường đã được tiếp đãi chầu chu, mà ngặt hễ mỗi khi muốn đặt tiệc lại cũng sẵn nơi rộng rãi hẳn hòi, dầu tiệc mấy người cũng không thiếu chỗ.

Bắt đầu từ ngày 1er Août, mỗi bữa cơm chiều đều có ban nhạc để giúp vui cho quí khách mà chẳng lấy thêm tiền. Người nào muốn dùng cơm trên sân chơi mát mẻ cũng sẽ được vừa lòng và chẳng phải trả thêm tiền gì hết.

Cứ mỗi khi đến chiều thứ sáu, [illegible] riêng nhiều khúc đờn [illegible] điệu [illegible]

CÙNG MẤY ÔNG CHỦ XE HƠI

Những món đồ mà quí ông cần dùng về cho xe hơi đi hóng mát cùng là xe đò đưa hành khách, xin hãy đo mua nơi

AUTO-COMPTOIR

160 Rue d'Espagne à SAIGON

thì quí ông đặng giá rẻ hơn các nơi.

Như là : Vỏ ruột đầu sáng, dầu nhớt, bougies, bình accus DININ và SLEM, bạt đặng cùng là đồ phụ tùng cho xe CITROEN và UNIC. Bán đã rẻ, mà đồ lại tốt

VÕ-VĂN-SỬU

Y-KHOA TẤN-SĨ

TRẦN-VĂN-ĐỐC

CHUYÊN TRỊ BỊNH CON NÍT

[illegible] ĐƯỜNG VERDUN [illegible]

GIỜ COI MẠCH: Sớm mai từ 9 giờ tới 11 giờ; Buổi chiều từ 3 giờ tới 6 giờ

Cũng có đi chữa bịnh tại nhà nếu thân chủ nào đến rước

Thuốc THIÊN-THỜI của Pharmacie NGUYỄN-VĂN-TRÍ ở Mytho chế ra đã cứu được nhiều người

Nếu có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

Việc thế giới

Ngày 18, người Tàu nhắm mắt 5 phút, để tang quốc-xỉ

HỒNG-MAO

Vấn-đề «Nhựt-Mãn» với hội Vạn-quốc

Dư-luận thế-giới đối với vấn-đề *«xung đột Viễn-đông»* rất là sôi nổi, sau khi thấy Nhựt và Mãn ký tờ ước giao hảo nhau rồi thì báo-giới ngoại-quốc nổi lên công kích Nhựt và trách bị hội Vạn-quốc mo có lôi thôi.

Tờ *Manchester Guardian* của Hồng-mao vừa rồi lại công kích Nhựt nữa. Nói về vấn-đề Mãn-châu, báo nầy trách hội Vạn-quốc bất lực và bảo tự cái «bất lực» ấy làm mất thế lực của hội trong các vấn đề Viễn-đông đi.

Cuộc lộng hành của Nhựt như thế ấy, không những làm cho người ta lo sợ về các vấn-đề trên mặt biển Thái bình dương thôi đâu, mà ở Âu châu nầy còn nhiều nước muốn bắt chước cách ấy mà hăm doạ, còn nhiều nước lo sợ cuộc xâm lược nữa kia.

Dân tộc các nước đang dương mắt nhìn vào hội Vạn-quốc, coi làm thế nào cản ngăn kẻ ăn hiếp Tàu và sẽ bày tỏ cái thế lực tinh thần của hội đối với Âu châu ra sao. Vậy hội sẽ lấy quyền lực nào mà nâng kẻ yếu, đè kẻ mạnh? Trước khi bố cáo tờ phúc bẩm của bạn Lord Lytton, hội phải tỏ ra một cái thái độ cương quyết, hội phải làm việc hăng lên, chỉ cho Nhựt biết *không phải nhìn nhận Mãn-châu được, mà phải nhìn nhận các điều-ước của họ đã ký tên.*

Y-ĐẠI-LỢI

Thiệt tình là cuộc xung-đột Nhựt-Mỹ

Cả-chỉ của nước Ý đối với thời cuộc Viễn-đông đáng chú-ý lắm, mà đáng chú-ý hơn nữa là hai nước Nhựt, Ý đối với Vạn-quốc hội, tình-cảnh của họ không phải là không giống nhau. Nguyên mấy lúc nay, có tin nó hai cường-quốc nầy hăm thôi hội Vạn-quốc, thì ra một nước lớn ra khỏi hội thì địa-vị sẽ khó lòng, mà cái *khó lòng* ấy sẽ đỡ được đi, là khi nào hai nước mạnh cùng làm như thế. Bởi vậy, đối việc Mãn châu, báo-giới nước Ý bình-tâm chờ đợi, không thấy nói năng phẩm bình gì cả.

Nay tờ «*Il Mattino*» có đăng bài, tóm tắt các việc đại-khái về cái tình-hình đã nói trên, và bảo cuộc xung-đột nầy bề ngoài thì Nhựt-Tàu mà thiệt tình ra, bề trong là Nhựt-Mỹ. Đem các lý lẽ của Nhựt-Mỹ tương-phản nhau, báo nầy nói: nước thì chê rẻ chánh phủ Tàu nhu-nhược, nước thì hết sức binh vực Tàu, và đem tờ ước Cửu-quốc ra làm chứng. Nói vậy thôi, chớ báo *Il Mattino* không bảo Nhựt *phải hay quấy*.

Lại báo *Il Giornale d'Italia* nói: nước Ý vẫn đứng trung-lập mà coi chừng. Người ta có thể cãi cọ vấn đề Mãn-châu mà phải có các nước có quyền-lợi trong ấy dự vào kìa. Bây giờ đừng nhứt định vội, chờ xét xong tờ phúc bẩm của Lord Lytton và coi cử-chỉ của các nước lớn ra sao đã.

TRUNG-HOA

Ngày quốc-xỉ, quốc-dân Tàu nhắm mắt 5 phút

Ngày chúa nhựt 18 Septembre là ngày Tàu mất Thẩm-dương về Mãn-châu, tức là ngày tất cả dân Tàu đều nhìn là ngày «*nhục nước*.»

Hôm chúa nhựt ấy, dân Tàu làm lễ để tang, nhóm nhiều cuộc biểu-tình lớn ở các nơi. Theo phép bao giờ «*cái phút để tang*» thì phải lặng thinh, nhưng ngày chúa nhựt rồi, dân Tàu ở Bắc-bình lại bày ra cách để tang mới, là họ nhắm mắt trong 5 phút.

Học-sanh ở Thượng-hải lại nhịn ăn

Biết trước rằng làm gì ngày «quốc-xỉ» ấy cũng có nhiều vụ lôi thôi, Ngô-thiết-Thành là Đốc lý Tàu ở Thượng-hải bèn tuyên bố luật giới nghiêm ở địa-phận Tàu và hạ lịnh cho thợ thầy ở các xưởng cứ làm việc.

Lính tráng thì tăng thêm số nhứt là ở các xưởng của Nhựt số lính canh gấp hai số trước.

Còn học sanh ở trường Đại học Thượng hải đều nghe lịnh của quan cai trường mà nhịn ăn ngày ấy.

Nhơn cuộc để tang nầy, Mã khuê (Makwei) học-sanh ở trường đó, và là con của Mã chiếm Sơn, bày tỏ tình-hình của các đạo-quân Tàu ở Hắc-long-giang.

Bom nổ

Trưa bữa thứ bảy 17 Septembre ở tô-giới Pháp có quả bom nổ.

Có kẻ đem bom liệng vào tiệm buôn của một người Tàu, vì tiệm ấy trữ hàng-hóa Nhựt. Sự tổn hại ra sao, và có ai chết không, thì chưa rõ.

Khuyên Uông-tinh-Vệ

Đã có tin nói Ngũ-triều-Khu ở Hướng-cảng lật đật về Thượng hải, để vận-động cho Tôn-Khoa thay cho Uông tinh Vệ làm viện trưởng viện Hành-chánh.

Về tới Thượng-hải thì Uông đã đi Hàng-châu rồi. Ngũ lại phải đi ngay tới chỗ ấy để thương-thuyết và khuyên lơn Uông.

Chia tiền quân-phí đến phải đánh nhau

Có tin báo rằng có nội-loạn ở Sơn đông.

Nguyên vì tổng-trấn Sơn-đông là Hàn Phục Cử và viên bộ-trưởng của mình là Lưu trấn Niên bất bình nhau, rồi phải chia phe ra đánh giết nhau. Cái nguyên nhơn của cuộc đổ máu nầy là tự chia tiền của chánh phủ Nam kinh gởi cấp quân phí, hai đảng giành phần nhiều ít sao đó, không ai nhịn ai đến phải đánh nhau. Người ta nói đó chỉ là cái cớ thôi, chớ thật sự là hai người nầy đã sẵn nghịch nhau lâu rồi.

Số quân của hai bên góp lại có 110 vạn.

NGA

Kế-hoạch của chánh-phủ Sô-Việt

Chánh phủ Nga Sô-Việt mới ban hành một cái mạng lịnh làm cho dư luận thế-giới ngẩn ngơ. Mạng lịnh ấy buộc những nông gia điền chủ phải cho dân Kolkhozes mượn ngựa mà làm việc canh nông.

Những người có ngựa đều lo, vì không muốn tuân mạng-lịnh ấy, nên đã bán rẻ hán mấy thú-vật nhờ cậy của mình đi. Và lại mạng-lịnh ấy còn buộc những nông-gia nghiệp chủ phải vào Kolkhozes mà làm ruộng. Nếu ai tuân theo, thì đất đai của mình bấy lâu phải bỏ để lo *mở mang* Kolkhozes.

Dư-luận bảo mạng-lịnh nầy sẽ gặp cuộc chống-trả lớn.

ĐỨC

Có đi dự hội-nghị giảm-binh không?

Tươi cuộc ở nước Đức ra sao, ai cũng biết cả, nhứt là ai cũng chú ý ngày tuyển cử bữa 6 Novembre tới đây.

Về việc phải đại-biểu đi dự hội giảm binh thì còn lôi thôi lắm, vì họ hiểu bao giờ vấn-đề «*ngang quyền*» làm cho họ vừa ý thì mới đi nhóm. Ông Litvitnoff là trưởng ban ngoại giao của Nga, có ghé lại Berlin, cốt bàn vấn-đề ấy.

Lại có tin nói thủ tướng nước Ý là Mussolini ngỏ ý đi dự hội giảm binh. Ông ta quyết binh Đức về vấn đề *ngang quyền*, và xin Đức đi dự hội. Ấy là lần thứt nhứt, Mussolini bước chơn tới hội Vạn-quốc để nói chuyện giảm binh đó. Tha nầy, mai chúng tôi sẽ nói rõ.

Chế thao

ĐA BANH

Khánh Hội với Jean Comte đi độ chung-kết

Cuộc tranh giải Krantheimer cách mấy năm trước thì coi có vẻ long trọng lắm, vì nó là giải lớn hơn hết ở Tổng Cuộc Thể-Thao An-nam. Song bây giờ sân Mayer có vẻ buồn hơn.

Chúa nhựt rồi đá trận bán-kết cuộc tranh giải của quan Thống Đốc, Khánh Hội thắng A.E.T. 3 bàn gỡ 2, còn Jean Comte thắng Télépost 2-1. Trận đầu cãi cọ dữ lắm, sân banh không còn phải là sân banh, mà trọng tài hình như không trọng giữ quyền hành của mình. Trận sau Télépost chống cự cũng khá lắm nên Jean Comte mới ăn chỉ có 2-1.

Tuần sau Khánh Hội với Jean Comte tranh độ chung-kết, mà có kẻ là Khánh Hội được. Jean Comte đá coi khá lắm nhứt là hàng tiền đạo đá coi lanh lẹ hơn chớ không phải chỉ đưa banh vô giữa như tiền đạo của Khánh Hội. Vậy mà Khánh Hội mạnh hơn là nhờ phía dưới mạnh mẽ hơn Jean Comte nhiều.

Giadinh thua Union Chợlớn

Giadinh bây giờ đương qua một cái thời kỳ khó khăn lắm. Chiến tướng có nhiều người mệt mỏi rồi nên đá coi lôi thôi lắm. Chiều chúa nhựt thua hội U. S. Cholonnaise là hội mới lập lại. Vịnh đã thấy đá cho Khánh Hội ở trên sân Mayer lại xuống kiệp mà đá cho Union. Hội Chợ lớn thắng được một bàn nội trong nửa giờ đầu, nửa giờ sau Giadinh tuy có xâm lấn song gỡ không được. Tiền đạo Giadinh cũng như thường, khi đá thật là lôi thôi lắm. Sỏ Thơ đã tiếp ứng trung ương mà lâu lắm Thơ mới đi về đá lược một lần.

ĐÁNH VÕ

Ngày 20 Septembre tranh vô địch hạng Moyens

Lần thứ nhứt ở Nam kỳ mở cuộc tranh vô địch hạng Moyens để cho Litors đánh với Kid Morriss. Ai thắng thì giữ giây lâm sao đến chừng nào thua thì thả đưa lại cho người thắng mình.

Litors với Kid Morriss sẽ lãnh nhau trận đó là trận thứ tư.

TEN-NIT

Người tập dượt cho đức Kim Thượng

Ai cũng biết đức Kim Thượng là người mộ thể thao nhứt là ham chơi ten nít. Ngài sẽ làm một cái sân tốt đẹp ở trong loàng cung để chơi món thể thao thiệu của ngài. Hình như Lưởng tôn Cung bây giờ cũng không bắt bình gì về việc nhảy múa chơi thể thao nữa.

Nhưng ai tập dượt cho đức Kim Thượng? Người ta nói Yến vô địch Huế có lẻ sẽ được tở tập. Song có người lại nói đức Kim Thượng đánh khá lắm, có lẻ sẽ với Chim hay là Giao ra dượt với ngài.

Sáu đứa nhỏ vừa lọt lòng mẹ, đả tội-tình gì mà bị giết?

Thật là việc tàn nhẫn bất lương

Vừa rồi, bên Pháp có phát giác ra một vụ án giết sáu đứa con nít; xảy ra tại Cahors là châu thành lớn ở quận Lot. Chuyện nầy nghe ra rất nảo nùn, thương hại và đáng căm giận kẻ phạm tội vô nhân đạo kia lắm.

Nguyên có người đàn bà kia mỗi lần đẻ con ra là giết chết; giết luôn 6 đứa như vậy, chừng tòa án mới hay và bắt giam để xét hỏi. Kế đó, người anh chồng của chị nầy cũng bị bắt.

Theo lời của chị ta khai, thì anh chồng của chị ta là cha của 6 đứa nhỏ bị giết chết ấy. Hễ mỗi lần đẻ con ra, anh nọ hăm chị ta nếu không làm đứa nhỏ mất tích thì ảnh sẽ đuổi cổ chị đi. Bởi sợ đói khó vất vơ, chị ta phải nhẫn tâm giết con mình cho êm việc.

Con vừa lọt lòng là giết chết, giết luôn 6 đứa mà không gớm tay, trên đời nầy còn ai làm mẹ mà độc ác đến thế chăng?

Sách mới

Bổn-báo đã tiếp được bộ tiểu thuyết «*Yến kỳ nhi*» 5 cuốn của ông Lê Trung Nghĩa để in rồi, gởi bán tại nhà in ông J. Việt ở đường d'Ormay.

Không phải là nói thiên-vị, ông Lê Trung Nghĩa viết bộ tiểu-thuyết nầy thật là vừa được cả sự-tích, cả văn-chương; mà thứ nhứt là văn-chương, chắc ai đọc cũng phải tán-thưởng.

Trong văn-giới được bộ tiểu-thuyết ấy ra thật là đáng mừng, bởi vậy bổn-báo rất vui lòng giới-thiệu «*Yến-kỳ-Nhi*» với độc-giả.

■ ■ ■

«*Sách dạy nấu đồ ăn Tây*» của cô *Lê-thị-Tuyền* cũng in xong rồi. Trong sách biên chép đầy đủ, chỉ vẽ rỏ ràng, thật là cuốn sách rất có ích cho các chị em nội trợ, không nên bỏ qua.

Đ. N. N.

Sách nấu đồ tây

«*Sách nấu đồ Tây*» của cô Lê thị Tuyền in rồi. Mua sỉ mua lẻ xin do nhà in ông Jh Việt, hoặc các ga xe điện, tại báo quán P.N.T.V. và ở số nhà rue Sabourain

Mua lẻ 0p.50 1 quyển, ở xa xin gởi 00p.16 tiền cước. Mua sỉ từ 20 quyển, huê hồng 30 %. từ 50 35 %.

Ai muốn giúp anh em thất nghiệp?

Savon thơm ĐẠI-TÂM đã lại có thể trúng 50$00.

Crésyl ĐẠI-TÂM không thua gì nhiều hiệu tây, 1 kilo xài hết thùng thiết nước, pha rồi màu trắng như sữa bò, không có nồi màu mán và mùi không hôi.

Vì tiệm ĐẠI-TÂM có giúp anh em thất nghiệp 10 %. trong số tiền lời mỗi tháng (tháng Juillet 4$23 tháng Août 6$25)

Có trữ bán tại Đ.N.N. 2 rue Lagrandière Saigon và ĐẠI-TÂM 62 Bd Tổng-đốc-Phương Cholon

DĨA PHÙNG-HÁ

Mới lại Septembre 1932

(Hỏi mục-lục nơi bổn hiệu)

Máy hát sơn thủy 2 resort 24$

Máy xách PALMA cái chữ S, 15c/m 29 x 33, dựng được 6 dĩa 22$

Ruộc máy hư đổi motur mới hiệu Thorens hát 3 mặt dĩa 12$

Đủ đồ phụ tùng, chánh chỗ sửa máy hát và sửa đồ man chon

Dĩa Bắc-kỳ Columbia nhãn vàng và đơn bầu độc hiết tốt nhứt.

Lê văn Tài
DISQUES & PHONOS
89 G. Guynemer Saigon

KỲ TỰU TRƯỜNG

Mới lại nhiều thứ tập và các đồ học trò dùng giá rất rẻ — Bán sỉ và bán lẻ — Sách tây mới lại: Ne dites pas... Mais dites E GAL 1$50. Ne confondez pas E GAL 1$50. Exercez votre mémoire G. ART 1$30. Apprenons la grammaire TRIBOULLOIS 1$30. La langue fse d'aujourd'hui A DAUZAT 1$92. Petit traité de versification fse GRAMMONT 1$20. Le travail du style ALBALAT 1$92. Ce que révèle la main H. REM 1$90. Les révélations complètes de la main DES BAROLES 6$00.

Tín-Đức-Thư-Xã
37-38, rue Sabourain — SAIGON

Linh nghiệm phi thường

Thuốc hiệu «BẠCH-LIÊN»
Nhãn «Bông-Sen»
(Bào chế tại nhà Bạch-Liên-Chaudoc)

1· Bồi-Nguơn Vệ-Sanh hoàn. — *Thuốc đại bổ).*

Rất qui báu cho các vị lão thành, những người trai tráng cũng là qui bà, qui cô khi suy huyết kém. Uống hết một ve ăn ngon ngủ ngon. Uống được ba ve thì thân thể tráng kiện. Đã có thí nghiệm rồi. Mười người dùng đến thì Phục-Hồi Sức-Lực, Sang Tác Tinh Thần đủ mười.

2· Khôn-Bửu Hoàn. — *Thuốc sửa máu huyết đờn bà con gái. Chuyên trị các chứng bịnh phụ-nữ do đường kinh nguyệt không đều mà sanh ra đau rung, nhức đầu, đau lưng, ăn uống không tiêu, tinh thần mỏi mệt...*

Giá mỗi hộp 1$00

Thơ từ và mân-đa xin gởi cho thân thụ lại là M. Phạm-ngọc-Thố Instituteur à Chaudoc (Cochinchine). Qui vị ở xa mua thuốc từ hai ba ve sắp lên thì sẽ bỏ thuốc vô bao giấy gởi đặng thâu tiền cò. Nếu mua sỉ đặng bán tới sẽ gởi bằng ve.

Có trữ bán tại nhà số 85 rue Lagrandière Saigon.

Đôi lời cảm tạ

Tiệm thuốc Vạn-phước Đường Đại-dược-Phòng Govap

Tôi có một đứa con đau ban bạch tôi chạy thuốc nhiều thầy có hơn hai tháng mà không thuyên giảm chút nào, may nhờ ông lương y tiệm thuốc Vạn-phước-Đường gần tiệm đồ ngọt tại chợ Govap, thầy chẩn mạch cho thuốc uống không đầy hai tuần lễ nay con tôi thiệt mạnh.

Vậy tôi chẳng biết chi đáp đền ơn ấy nên có mấy lời trên tờ báo nầy đa tạ ơn ông.

Lâm-hồng-Hậu
T. P. SAIGON

Đền ơn cứu bịnh

Nguyên tôi rủi mang bịnh Trĩ, tiêu tiện có máu, ngồi đứng không yên. Tôi chạy đã thầy mà không hiệu nghiệm. Thời may có người điềm chỉ ông thầy DIỆP-HUỆ-HÙNG ở đường Marins số 212. Tôi đến ông coi rồi lấy khoen bọc đúng chi cột và xuất thuốc, trong ít ngày bịnh hết như thường. Không biết lấy chi đền ơn xứng đáng, nên tôi đăng trên báo cho đồng-bào biết là một ông danh y vậy.

NGUYỄN-THỊ-TRANG.
Propriétaire Canthơ.

Mới xuất bản:

L'Emploi des modes et des temps des verbes en français

par NGUYỄN-NGỌC-ÂN

(1er vol. — Tous les temps de l'Indicatif et du conditionnel)

Sách được 180 trương lớn, viết rất kỹ-lưỡng đã bỏ vào hết 10 năm công phu để giúp các bạn có chí trong sự học văn Pháp cho được đàng đản

Sách viết toàn bằng chữ tây, từ lớp nhứt sắp lên dùng đặng. ĐỦ HƠN CÁC SÁCH KHÁC.

Có trữ bán tại nhà in UNION.

Và nhà in NGUYỄN-KHẮC, 100, Rue Lagrandière Saigon

Giá mỗi cuốn 1$50, *(ở xa khỏi tốn tiền gởi)*

Người Nam-Việt nên dùng savon «Việt-Nam»

Savon tên hiệu «VIỆT-NAM»
Của người Nam-Việt mới làm ngày nay
Công phu chế tạo thiệt dày
Của tàu kho sánh, của Tây khôn b
Sáu su một cục mắc gì?
Giặt thì nhiều bọt, dề thì không hao
Chắc nguyên, bảy chục phần dầu
Mở bò một chúc, trộn vào cũng không
Mùi thơm, mình cứng, sắc trong
Đồ làm thiệt tốt, người dùng phải ưa
Đã trình, Y-viện Pasteur
Các nhà bác-học cho tờ chứng khen
Thật là của tốt rẻ tiền,
Lại là nội hóa, càng nên mua dùng,
Giúp nhau cùng giống Lạc-Hồng
Thương trường ta phải, tranh phong với đời.

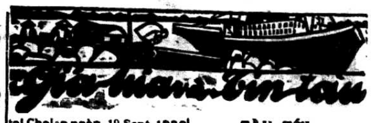

Giá lúa gạo – Tin tàu

tại Cholon ngày 19 Sept. 1932

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Gocong	2.15	Omon	2.07
Bentre Baird	2.20	Cairang	2.07
Mytho	2.09	Thot-not	2.07
Cai bè	2.09	Longxuyen	2.00
Vinhlong	2.09	Chaudoc trang	2.00
Bakê	2.09	— Đỏ	1.90
Can-Chong	2.09	Tanchau	1.80
Cang-Long	2.09	Sadec trang	2.00
Tânan	2.09	— Đỏ	1.80
Travinh	2.09	CAO MEN	
Bai-xau	2.09	Battampang	2.00
Baclieu	2.10	Banam	1.90
Rachgia	2.15	Soai rieng	
Phuoclong	2.15	Lúa đỏ	1.80

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gạo N· 1 25 %. tấm	3.00
Gạo N· 2 40 %. tấm	2.70
Tấm 1-2	2.62
Tam 3-4	2.36
Cám trắng	1.45
Cám lức	0.60

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Forbin	7 Oct.
Désirade	30 Oct.
André Lebon	20 Sept.

Tàu và Nhựt về

Athos II	30 Sept.

Ngoài Trung Bắc-kỳ về

Leconte de Lisle	4 Oct.
Dalny	24 Sept.

Ở Saigopore về

TÀU ĐI

Sang Pháp

Kouangai	20 Sept.
Leconte de Lisle	7 Oct.
St. Jacques	24 Sept.
Dalny	1er Oct.
Athos II	3 Oct.

Ra Trung-Bắc kỳ

Claude Chappe	22 Sept.
Désirade	3 Oct.
Forbin	11 Oct.

Đi Tàu và Nhựt

André Lebon	24 Sept.

Đi Singapour

AI SẼ ĐƯỢC

«ĐỘC-QUYỀN» LÃNH SÔNG-HƯƠNG???

Tôi muốn chọn mỗi tỉnh một tiệm xứng đáng, vì phải đóng tiền thế chưng mới được, đặng bán lãnh Sông-Hương độc quyền (agent exclusif)

Tôi sẽ tính giá thiệt rẻ. Xin qui khách đến tiệm tôi thương nghị hay là viết thơ cũng được.

Ai sẽ được «Độc Quyền» mỗi tỉnh???

NGUYỄN-KHẮC-TRƯƠNG 82 *Bd. Bonard — Saigon*

Maison «DROGUERIE MODERNE» Mỹ-tho

Blanche et Couleurs (points de sable, richelieu, jour, points de tiges,...)

Bán và dạy thêu máy đủ kiểu kiểm thời. Ai ở xa muốn trợ luân cũng được.

Melle Margueritte
đường Đồ-hữu-Vị, ngang rạp Casino, gần chợ Mytho

CHOLON

THẬT KHÔNG LẦM

Tôi bị bịnh trĩ mỗi lần đi đại tiện ra máu, và đại trường thò ra, xông rồi vô nằm cả giờ đồng hồ cũng không hết mệt, bởi vậy hơn hai năm đủ thầy đủ thuốc mà cũng vô hiệu, sự đau khổ nói không cùng, nên tôi quyết lên Saigon tìm thầy uống thuốc, may gặp người bạn là M. Chung-v-Huyến ở đường Bourdais ở chỉ ở Cholon có ông thầy tàu tên Hà-di-Quan trị bịnh như thần! Chính anh đau bịnh trĩ cũng nhờ ông mà mạnh, người bà con của ảnh bị đau ho ra máu cũng ở Vĩnh-long cũng lên đây nhờ ông mà hết, tôi nghe bạn liền vô đường Marchaise nhà số 7, nhờ ông coi rồi thì trong uống ngoài thoa thuốc. Thiệt không lầm!

Không bao lâu là khỏi hẳng sự đau khổ. Tôi có chỉ cho nhiều người bịnh, ông đều trị mạnh cả, nay tôi có mấy lời thành thiệt trên báo gọi là đền ơn thầy cứu khổ, và mách cho ai có bịnh như chúng tôi, kiếp mau đến tiệm ông sẽ khỏi bị tiền hết tật còn, ông có trị cả bịnh đàn bà, cũng nội khoa, ngoại khoa bất kỳ nam, phụ, lão, ấu sẽ bịnh con mắc ông đều trị được hết.

HÀ-DI-QUAN, y học sĩ số cửa sau rạp hát bóng (du centre) đường Marchaise 7 Cholon. CAO-VĂN-NGƯ
Nong gia ở Soctrang

Trường Gia-Long

45, phố Julien Blanc — HANOI

Có đủ các lớp Đồng ấu đến lớp Tú tài

Học tại trường hay bằng cách gởi thơ

Có nhận cả lưu học-sinh

Trong năm 1932, có hơn 10 học-sinh đỗ bằng Sơ-đẳng Pháp Việt.

Viết thơ đến hỏi nhà trường sẽ gởi điều lệ có tranh ảnh.

Cách trừ bịnh ho

Các chứng ho là: Ho phong, ho cảm, ho siêng, đờn bà ho máu, ho đàm nhiều, ho cho đến đổi khan tiếng, dùng đến thuốc ho (BÁC-BỬU) thì qui ngài sẽ khen tặng vô cùng. Có gởi bán khắp nơi. Saigon nơi cô Nguyễn-thị-Kính, và các ga xe điện từ Bình-tây tới Thủ-dầu-một.

Mua sỉ có huê hồng nhiều do nơi M. Nguyễn-văn-Phố boite postale n· 63 Saigon

Giá mỗi gói 0$14.

Bière glacée! Bière glacée!

Rượu la-ve làm cho mau tiêu hóa mà lại mập người ra. — Ấy là nói thứ la-ve nguyên chất.

Muốn uống la-ve nguyên chất thì không gì bằng mua nguyên thùng. Tiệm mới mở bán légumes Dalat ở góc đường Espagne Filippini số 157 (sau khám lớn) có trữ bán các thứ rượu chát nước chanh và la-ve ngâm sẵn nước đá mà giá bán lại hạ hơn các nơi. Quý ngài uống ở tiệm hay mua về nhà dùng cũng còn mát lạnh.

Quản-đức-Tê Dược Phòng

Phụ khoa Kim phụng huờn

Đờn bà mạnh yếu hoặc có sanh đục cũng không thì bởi nơi kinh kỳ. Hễ khi huyết thạnh thì trong mình mạnh giỏi còn khi huyết suy thì sanh ra bịnh hoạn thân thể gầy mòn, tâm thần mệt mỏi, biếng nói biếng cười. Bởi vậy bổn hiệu chế nhơn đây công bào chế thứ thuốc huờn Phụ-khoa kim phụng nầy chữ trị.

1· Đàn bà đường kinh trồi sụt

2· Bạch tiểu ra hoài không dứt.

3· Đường kinh vàng lợt hoặc đen bầm

4· Huyết hư đường kinh không có.

5· Làm băng.

6· Đường kinh sái nghịch sanh ra thổ huyết.

7· Xây xẩm mặt mày.

8· Đau lưng mỏi cẳng, xanh xao vàng vọt.

9· Thai động bụng đau.

10· Sảng hậu huyết ứ, hoặc ra không được.

Như qui bà qui cô mắc phải các chứng bịnh kể trên đây thì dùng thuốc huờn nầy điều trị thì sẽ thấy hiệu nghiệm chẳng sai.

Giá mỗi hộp là 1$00

Xin qui bà qui cô hãy nài cho được cái nhãn hiệu «TỒN-CHƠN-NHƠN» của tiệm QUẢN-ĐỨC-TẾ ở số 52 đường Canton Chợlớn thì mới khỏi lầm thuốc giả.

DAU THIEN-HOA

TRỊ ĐẶNG BÁ CHỨNG HAY LẮM

(NHÃN HIỆU CON NAI)

của nhà thuốc THIEN-HÒA-ĐƯỜNG

208, Rue des Marins CHOLON

1° [illegible]
2° [illegible] tức ngực, đau bụng, ợ chua.
3° Dại sông buồn mửa, chồng mặt xây xẩm.
4° Nhức răng, đau cổ, ghẻ ngứa, ghẻ hờm, bị phong sưng phù.
5° Đàm chặn khò khè, ho hen tức ngực, bị tinh nhơn sự, hoặc những chứng bịnh tới thình lình ngặt nghèo v... v...

DÙNG DẦU THIÊN-HÒA UỐNG VÀ THOA THÌ THẤY HIỆU NGHIỆM.

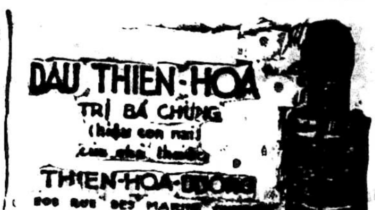

Hãy hút thuốc điếu hiệu

Sweet Caporal

Thuốc ang-lê thiệt là ngon mà giá lại rẻ một gói có 0 $ 15 mà thôi

COTAB
DISTRIBUTEUR

Thái-bình-Dương bất bình !

(Tiếp theo trương nhứt)

khéo, thì nước Nhựt mình sẽ làm nước Đức thứ hai, cũng chưa biết chừng ?...

Tờ lên bốn khoản, hồi các nhà võ-sĩ, hỡi anh em quốc dân, nên ghi vào trong óc, phòng khi đối-phó với thiên-hạ, chớ không nên coi làm thường !

Vấn đề : Mông Mân vẫn y nguyên như cũ

Vấn-đề Mông, Mân vẫn y nguyên cái tình chất phân tranh, thì người nước ta phải lo giải-quyết nó trước hết, cho nó không nẩy mầm nguy hiểm lên nữa, họa chăng mới khỏi sanh chuyện khó khăn về sau cho ta.

Cái vấn đề nầy đều thuộc về quyền tự-vệ mà phát sanh mặc lòng, nhưng chỉ khó một điều cho ta, là người Trung-quốc họ cố giữ cái cũ nghĩa : « *Bất đề kháng* » mà đối đãi với mình ; họ không khi nào chịu ra mặt khai-chiến với mình, họ chỉ dựa vào Vạn-quốc, vậy mà làm khó dễ cho ta lung lắm.

Nếu ở giữa Mông Mân, mà hai nước biết cách giao thiệp trực-tiếp hòa giải với nhau, thì việc đó có khó gì ? Không vậy thời nước Nhựt muốn hưởng cái quyền lợi tốt đẹp ở Mông Mân cũng khó lòng lắm, không chừng lại gây nên thù oán với nước Mỹ nước Nga và cả thế-giới nữa.

Đến lúc đó, nó buộc ta vào tổ địa không đánh không xong, mà đánh thời bốn mặt cũng là giặc cả, nguy thay !

Chánh-phủ ta lúc ở hội Vạn-quốc chỉ yêu cầu có một khoản : « Xét xét lợi quyền để quốc Trung-hoa ở Mãn-châu » thôi, ngoài ra không có yêu cầu gì hết. Vì cái nguyên nhơn còn thiếu-sót thế ấy nay xảy ra vấn-đề Mãn-châu, nên người ta lấy làm thưa phiền lắm. Chớ chi lúc ban đầu mới có « *Phi chiến công ước* » tuyên-bố ra ; nước Mỹ cũng tuyên ngôn giữ cái chủ nghĩa « *Mơn la* » (là chủ nghĩa không can hiệp đến việc nước khác) ; nước Anh cũng tuyên-ngôn có những cái khu vực riêng ; tóm lại nước nào đối với việc ký tờ công ước ấy cũng nắm một phần lợi riêng cả, nếu như lúc ấy bộ Ngoại-giao Nhựt-bổn ta cũng đem vấn đề Mãn, Mông ra mà thỉnh-cầu ; thì ngày nay ta có chiếm cứ Mãn-châu, hội Vạn-quốc cũng không lấy cớ gì mà phiền trách và làm khó dễ cho ta được nữa. Ấy thật là một sự vụng tính của bộ Ngoại-giao mình, nay việc đã qua rồi, ăn năn không kịp nữ

Việc tiễu-trừ cọng-sản ở Nam-kỳ

(Tiếp theo trương nhứt)

ra rằng dân-chúng không khờ như trước, mà đi nghe chúng hô-hào hay hăm dọa nữa. Bởi vậy ngày nay bọn cọng-sản mới phải dùng bạo-lực để kiếm tiền. Cố-nhiên nhà nước phải lo trừ những việc hành-động đó, để bình vực nhơn dân.

« Sở mật-thám vẫn hoạt-động luôn luôn, cho nên trong mấy tuần lễ mới đây đã khám-phá ra được mấy ổ cọng-sản ở Saigon và trong một vài tỉnh khác, mà những kẻ can phạm, chính là mấy người thanh-niên trí-thức, lại có ít người về phái tư-bổn Annam cũng dính vào đó, khiến cho ai cũng lấy làm lạ. Các việc khám-phá và bắt bớ mới rồi, người ta có thể trông cuộc tuyên-truyền cọng-sản sẽ vì đó mà yếu thế lần. Nhưng vậy mà chánh-phủ cũng vẫn để ý luôn luôn, chớ không làm ngơ đặng.

« Còn đạo Cao-đài gặp lúc tình-hình vật-chất khó khăn, nên chi cũng bớt bành-trướng đi ít nhiều. Đối với đạo ấy, chánh-phủ không hề vượt ra khỏi cái thái-độ trung lập của mình đã giữ. Chánh-phủ vẫn tôn trọng cái quyền tín-giáo tự-do của dân, song vì thời buổi nầy lộn xộn khó khăn mà chánh phủ có cái trách-nhiệm về trật tự trong xứ, nên chi đối với việc hành-động của các hội đảng hay cổ-động quyền tiếu của dân chúng mà không ai kiểm-soát và phái động người đi khắp lục tỉnh làm rộn ràng, thì thế tất chánh phủ được quyền để ý xem xét vậy »

Sơn và dầu pha sơn của Annam chế bằng máy hiệu

mau khô
bền màu
không nứt
giá lại rẻ

Bán tại :
LA TORTUE PHAN-THỨC-TRAC
16 RUE SABOURAIN, SAIGON — Téléphone 995

Xin đừng lầm Nam-Việt với « Việt-Nam »

Vốn là chúng tôi có lập ra bảng savon hiệu « VIỆT-NAM » đã lâu nay ai ai đều hoan nghinh là savon thiệt tốt chẳng kém savon Marseille mà giá lại rẻ nhiều. Nay chúng tôi mới hay rằng có một thứ savon mới ra để hiệu Nam-Việt và có nhiều ông mua lầm tưởng là savon VIỆT-NAM, viết thơ cho chúng tôi hay, Bởi vậy nên chúng tôi viết bài xin quí ông, quí bà có mua savon « VIỆT-NAM », thì coi kỹ có dấu hình người đàn bà VIỆT-NAM là savon của chúng tôi,

Nay kính cáo

Quí bà, quí cô, nên chú ý !!!

Võ-Đặt ở đường Espagne số 108 là tiệm may đồ đặt theo kiểu kim thời rất khéo. Giá tính rẻ đặc biệt !

Xin mời quí bà, quí cô chiếu cố.

VÕ-ĐẶT
108 Rue d'Espagne SAIGON

Độc-giả Đ. N. N. ở Saigon, Cholon, Giadinh, mỗi ngày mua lẻ, thà mua tháng có phải rẻ hơn và có báo đưa đến tận nhà cho mình coi.

Mỗi ngày: 7 xu × 26 kỳ — 1$82
Mua tháng: 1 $ 50.
Có phải lợi được 0 $ 32 ?

Hà thanh dược thủy,
Mỗi ve 1$00
Minh-châu dược tán,
Ve nhỏ 2$50 ve lớn 5$00

Đây là hai thứ thuốc đau mắt của ông Hồ-ngọc-Ôn ở Bình thủy Longxuyên. Chủ trị để nhứt về bịnh đau mắt : Những thân chủ ông ở lục châu đều công nhận là thuốc đại tài. Con mắt đau nhứt, nhám sưng hoặc bị đau trái trời chạy nọc, kéo mây vảy vẫn.. hễ nhỏ thuốc nầy vào rồi thì thấy công hiệu ngay.

Có toa chỉ rành về cách dùng thuốc. Gởi bán tại SAIGON.

Nhà NGUYỄN-THỊ-KÌNH
30 rue Aviateur Garros

Còn có một đêm nay mà thôi

Tối thứ ba 20 Septembre 1932
Tại rạp Eden Cinéma Cholon

BẠN HÁT KIÊM THỜI TRẦN-ĐẠT

Diễn tuồng :

Ai là bạn chung tình

(Tuồng mới chưa diễn tại Cholon lần nào)

Để tạ tất lòng quá yêu của quí ông quí bà hoan nghinh toàn ban Trần-Đạt mấy hôm nay. Cô Phùng-Hà thủ vai chánh, Cô Tuổi M.M. Châu, Chơi, Tuệch, Út sẽ đem hết sở trường diễn một đêm chót để đáp lại cái thạnh tình của chư vị khán quan. Trong mấy bổn tuồng, tuồng « Ai là bạn chung tình » là hay hơn hết, Có đủ mùi ca ngâm Tây-Nam Bắc-Tàu, đủ màng bí mật ái ố, xem rất cảm xúc li-kỳ. Tiếc vì rạp hát chẳng được rộng rãi thành có đều bất tiện cho quí ông quí bà đến trễ như đêm qua. Tám giờ rưỡi khởi diễn Có bán giấy trước

Kính mời quí ông quí bà đến xem cái biệt tài của cô Phùng-Hà trong đêm chót này.

„Mỗi ngày bổn-hội đều có mua đủ thứ lúa, mà thích hơn là mua lúa vựa thiệt nhiều và thiệt tốt. Muốn bán xin đem lúa kiểu và do nơi :

SOCIÉTÉ DES RIZ D'INDOCHINE
DENIS-FRÈRES

4 Rue Catinat Saigon
Giây thép : COMPAFINCH SAIGON

TIỂU-THUYẾT của ĐUỐC-NHÀ-NAM — Nº 16

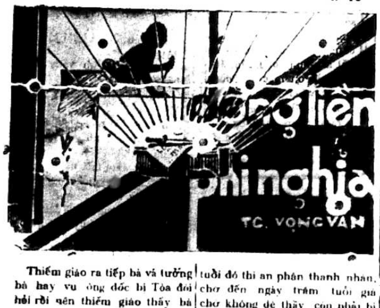

Thiếm giáo ra tiếp bà và tưởng bà hay vụ ông đốc bị Tòa đòi hỏi rồi nên thiếm giáo thấy bà thì mở đầu mà than thở giùm cho bà liền. Thiếm nói :

— Ai cũng tưởng thầy đến tưng tuổi đó thì an phận thanh nhàn, chờ đến ngày trăm tuổi già chớ không dè thầy con phải bị rủi như vậy.

Bà huyện biến sắc, hỏi :

— Thiếm nói chuyện gì lạ vậy ? Sao mà rủi ?

— Ủa, té ra thiếm chưa hay việc chi hết, sao ?

— Hay giống gì ?

— Vậy chớ thiếm đi đâu đây ?

— Tôi hỏi thiếm chuyện chi rủi cho ở nhà tôi, thiếm làm ơn cho tôi biết một chút mà !

Thiếm giáo chưng hửng. Thiếm thấy bà huyện chưa hay việc chi hết thì thiếm chắc ông đã giấu bà, nên coi bộ thiếm hối hận lắm. Nhưng đã lỡ thài lai rồi, thiếm cũng khó nói giấu. Thiếm mới đọc chuyện gian của thầy giáo Chiếu mấy năm trước nay đã bại lộ ra, làm cho ông huyện phải bị liên luy ngay nay, phải bị Tòa đòi mà tra vấn. Thiếm thuật chuyện rồi lại nói :

— Thiệt bây giờ lòi chuyện ra rồi thì tôi mới rõ lại. Thầy hai tôi ở nhà thầy nói thầy giáo Chiếu hồi trước thầy ăn xài lớn lắm. Thầy làm thầy giáo mà có xe song-mã, có ngựa hai ba đôi, ở tới lớ rần rần. Thầy giáo hầy hưởng sung sướng đã đời đi thầy chết để tôi lại cho thầy gánh chịu ngày nay.

Bà huyện ngồi làm thinh sửng sốt, ước mắt rưng rưng, không nghe thiếm giáo nói mấy câu sau. Bà hóc một hồi, rồi lấy khăn đội ôn kiếu từ thiếm giáo, kêu xe kéo chạy thẳng vô Tòa.

Bà hỏi thăm phòng Bồi-thẩm ở chỗ nào rồi đi đại vô Thầy đội lon-ton vội hai ba chú lính ngồi ngoài cửa cản bà lại, và khoát biểu bà lại ngồi trên ghế banc, ngoài hàng ba mà chờ. Bà mới đi ngay qua phòng Lục-sự mà hỏi thăm thầy phán Định thì thầy lật đật nhắc ghế, mời bà ngồi và nói :

— Thưa thiếm, ngồi đó nghỉ chơn, ông *Bồi*-thẩm còn đương bận lắm.

Mấy thầy thông cũng rủ lại chào bà và an ủi bà lăng xăng rồi trở về chỗ ngồi mà to nhỏ nhau một lát, ngó bà một cái, thấy bà móc khăn lau nước mắt liền liền. Bà ngồi chờ gần một giờ đồng hồ thì thấy Phán Định với ông huyện bước vô. Bà huyện đứng dậy liền, nước mắt chưa ráo.

Ông hỏi :

— Bà lên bao giờ ?

— Ông đi rồi thì tôi đi liền.

Ông huyện làm thinh, lắt đầu thở ra kiếu mấy thầy rồi day qua nói với vợ :

— Thôi đi về.

Mấy thầy thông muốn lại hỏi thăm ông huyện, mà thấy hai ông bà không vui, nên không dám lại gần mà làm rộn, cứ bấu theo thầy phán Định mà thôi.

Hai vợ chồng ông đốc về tới nhà thấy Hanh-Hoa đứng chống cái chỗ trên lan can mà ngó ra sắc mặt buồn hiu. Cô thấy cha mẹ về, thì lật đật chạy ra cửa ngó, nhưng cô thấy ông huyện không vui thì cô cũng làm thinh riu ríu đi theo vô nhà, mảnh ai nấy đi, không ai nói lời gì hết.

Hanh-Hoa đã dọn mâm cơm cho mà cô thấy ông huyện bà huyện đi *Bến*tre về không vui cô không dám hỏi thăm. Cô chỉ mời cha mẹ đi ăn cơm mà thôi. Trời đã trưa trật, cơm sớm mai đã quá buổi mà ba người ngồi lại ăn lếu láo ba miếng rồi đứng dậy đi uống nước.

Ăn cơm rồi ông huyện lên nằm trên ván hút thuốc, và hỏi vợ rằng :

— Ai nói cho bà hay, mà bà vô Tòa ?

— Tôi có ghé nhà thầy giáo Thiết, thiếm có nói chuyện, tôi mới biết, chớ tôi có hay giống gì đâu. Việc gì thì ông nói thiệt cho vợ con biết với, chớ giấu mà làm chi.

Hanh-Hoa nghe mẹ nói lấy làm lo sợ hơn nữa nên cô biến sắc rồi ngó cha mà hỏi :

(Còn nữa)

ĐAU BỤNG bất kỳ Nam, Phụ, Lão, Ấu, đau lâu mau, mua thuốc bột nầy uống vào thấy công hiệu. Mỗi gói 0$30

Có bán tại cửa hàng cô Nguyễn-thị-Kình Chợ-mới Saigon, Hưng Hên Sport, đường Gudenet Nº 42 Gocong. Phạm-ngọc-Thố, Instituteur Chaudoc...

SAIGON — IMP. THANH-MAU — 5-7, Rue de Reims — Le Gérant : NGUYỄN-VAN-SAM

MAU